

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* М. Закіров, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябоконт. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 57
(11 жовтня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	9
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	17
ПОЛІТИКА.....	29
ЕКОНОМІКА	33
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	40

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент підписав Указ про відзначення у 2016 р. Дня Гідності та Свободи

Президент П. Порошенко підписав Указ «Про відзначення у 2016 році Дня Гідності та Свободи».

Указ спрямований на забезпечення гідного вшанування громадянської мужності учасників революційних подій у відстоюванні прав людини та європейського майбутнього України, їх відданості ідеалам свободи, справедливості та утвердження в нашій державі демократичних цінностей.

День Гідності та Свободи відзначається 21 листопада – у день початку подій, які стали для України історичними: Помаранчевої революції 2004 р. та Революції Гідності 2013 р.

Президент доручив уряду утворити Організаційний комітет із підготовки та відзначення у 2016 р. Дня Гідності та Свободи, залучивши до його роботи представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, територіальних громад, активних учасників революційних подій, представників організацій громадянського суспільства, вітчизняних науковців.

Цього дня також буде вшановано мужність і героїзм учасників антитерористичної операції в Донецькій та Луганській областях, волонтерів, інших патріотів, які відстоюють територіальну цілісність України, захищають надбання Революції Гідності.

Указ містить ряд доручень уряду, спрямованих на гідне відзначення згаданих річниць, зокрема вирішення питання виділення земельної ділянки у Києві для спорудження меморіалу Героям Небесної Сотні, забезпечення діяльності Національного «Меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції Гідності».

Крім того, закордонні дипломатичні установи України мають провести заходи у зв'язку з Днем Гідності та Свободи, сприяти у відзначенні цієї події українській громадськості за кордоном (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Старт нового політичного сезону у Верховній Раді України: підсумки та прогнози

Із початком п'ятої сесії Верховної Ради VIII скликання в Україні стартував новий політичний сезон. Український парламент починає нову сесію з модернізації: зокрема, запрацювала електронна система «Погоджувальна рада».

Як зазначив Голова Верховної Ради України А. Парубій, відтепер законопроекти не губитимуться у підрозділах уряду та парламенту. І кожен депутат зможе побачити стан процедур щодо кожного законопроекту, та яким є рішення кожного комітету щодо нього.

Підсумовуючи перші дні роботи парламенту, А. Парубій зауважив, що парламент розглянув чотири основні блоки питань, зокрема, у сфері самоврядування, ІТ-технологій та інформатизації, аграрного та енергетичного секторів. Щодо останнього, за його словами, було ухвалено в першому читанні закон про ринок електроенергії, внесено важливу поправку до закону щодо ринку газу в напрямі децентралізації та прозорості.

За інформацією ЗМІ, Верховна Рада також ухвалила закон про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики та комунальних послуг. Як відзначив спікер парламенту, це один з найважливіших законів, якого чекали наші іноземні партнери. «Це одна з глобальних реформ, які були запроваджені останнім часом в Україні у сфері енергетики», – підкреслив Голова Верховної Ради України.

А. Парубій наголосив, що лише за тиждень Верховною Радою було ухвалено 80 позитивних рішень. «Деякі з тих рішень були менш дискусійні, але багато ухвалено фундаментальних законів. Народні депутати України дуже якісно підготували питання, які виносилися на порядок денний, і загалом робота в залі була системною та ефективною», – зазначив А. Парубій.

Він сподівається, що під час пленарних засідань буде продовжено розгляд законодавчих питань у блочному форматі, оскільки «він діє і дає неймовірний результат». Це була одна з рекомендацій Європейського парламенту – проводити блочні питання.

А. Парубій зазначив, що за його ініціативою питання розглядаються «справді не вперемішку, а того чи іншого блоку». Зокрема, нещодавно було розглянуто блок з питань екології, промисловості та підприємництва – економічний блок, блок з питань культури і освіти – з гуманітарних питань, і фактично більшість з тих питань були прийняті. Він наголосив, що це є і результатом такого підходу, коли і міністр, і комітет наперед знають, що буде розглядатися їхнє питання.

За словами голови парламенту, перед розглядом законопроектів відбуваються десятки консультацій, проводяться десятки круглих столів, неймовірна робота з їхньої підготовки. «Міністри дуже активно та дієво йдуть на контакт з комітетами Верховної Ради України. Тому багато законопроектів було ухвалено без конфліктів і суперечок», – підкреслив він.

На переконання А. Парубія, «питання не лише у кількості, а у тому, що це фундаментальні, системні законопроекти, зокрема, по екології – щодо впливу на довкілля, щодо приведення всього законодавства до стандартів Європейського Союзу». Він також нагадав, що багато суперечок викликали законопроекти у блоці з питань промисловості та підприємництва. Водночас «більшість депутатів визначило, що то є можливість залучення інвестицій в Україну та створення нових робочих місць». «Вважаю позитивним, що зал зумів їх підтримати», – сказав голова парламенту.

За його словами, також важливо, що уряд своєчасно вніс до парламенту проект Державного бюджету на 2017 р. А. Парубій особливо наголосив на необхідності збільшення фінансування безпеки та оборони. «Державним

бюджетом наступного року передбачається 129 млрд грн на безпеку та оборону. Це більше ніж попереднього року на 14,5 млрд. Із них 55 млрд – на заробітні плати нашим бійцям, – люди, які захищають безпеку і мир кожної сім'ї та нашої держави, мають відчувати соціальний захист з боку держави», – заявив голова Верховної Ради А. Парубій.

Також, на його думку, дуже важливо, що збільшено фінансування на освіту та медицину, оскільки «це галузі, які потребували додаткової опіки».

Разом з тим А. Парубій спрогнозував, що «буде довга дискусія в парламенті: і на бюджетному комітеті, і по всіх інших комітетах будуть іти остаточні розрахунки», але разом з тим, «у цілому і процес подачі бюджету, і сам бюджет» оцінив позитивно.

Голова Верховної Ради України повідомив, що парламент активізує свою роботу в напрямі децентралізації влади. Зокрема, ВР спростила процедуру добровільного створення територіальних громад. «Питання децентралізації є одним із пріоритетних. Ми прийняли за основу два закони, які розблоковують можливість створення місцевих територіальних громад», – зазначив А. Парубій.

Він нагадав, що створення громад відбувається в Україні відповідно до національного законодавства за добровільним принципом. Але є певні стримуючі фактори, які необхідно було зняти. «Зокрема, раніше, якщо до певної громади хотів приєднатися відповідний населений пункт, згідно з законодавством необхідно було проводити вибори на території всієї громади. Тими законами, які ми ухвалили, ми дозволили проводити довибори лишень на території цієї громади, яка долучилася. Таким чином, немає перепон для того, щоб на будь-якому етапі село чи селище могло долучатися до більшої громади», – пояснив А. Парубій.

За його словами, Верховна Рада посприяла людям на місцях об'єднуватись, захистила їхні права, дала їм можливість отримувати статус міст обласного значення і, таким чином, отримувати кошти напряму з Києва. «На підтримку місцевого самоврядування Верховна Рада призначили довибори в 56 населених пунктах України, і тим самим дала можливість місцевим громадам провести вибори на місцях», – наголосив голова Верховної Ради.

Щодо зовнішньополітичних пріоритетів, то на думку спікера українського парламенту, отримання безвізового режиму – найголовніше питання зовнішньої політики України. На цьому він наголосив, коментуючи підсумки сесії Четвертого засідання Парламентського комітету асоціації Україна – Європейський Союз, що відбулася нещодавно в українському парламенті. «Питання, яке стояло на цьому засіданні на порядку денному, є найголовнішим для зовнішньої політики України, – це отримання безвізового режиму», – наголосив А. Парубій.

Він переконаний, що це питання важливе для кожного громадянина. «І, фактично, Україна виконала всі умови та вимоги, які стояли перед нашою державою для отримання безвізового режиму. І зараз для нас важливо, щоб Європейський Союз зробив свій крок, і щоб Європейський парламент ухвалив своє рішення», – підкреслив голова Верховної Ради України.

За його словами, умови швидкого виходу на позитивне рішення для України детально проговорювалося з євродепутатами. «Попередньо ми домовились, що питання безвізового режиму для України буде обговорене у комітеті Європарламенту, і під час пленарних засідань питання надання Україні

безвізового режиму буде поставлено на голосування», – зазначив він.

Проте не так оптимістично налаштовані деякі політики та експерти, які вважають, що робота Верховної Ради буде доволі складною, а прийняття важливих рішень – проблематичним. Як зазначив народний депутат від Блоку П. Порошенка О. Черненко (позапартійний, колишній голова Комітету виборців України), цей політичний сезон буде непростим. Восени в політикумі завжди відбувається загострення навіть у більш спокійні періоди, а в період економічної й латентної політичної кризи – й поготів.

На його думку, головних особливостей буде дві: питання тарифів і питання, пов'язані з Мінськом, окупованими районами Донбасу тощо. Адже ще кінець минулого сезону показав, що в парламенті є хоч і меншість, але доволі агресивно налаштована на дострокові вибори. І вони далі будуть «качати» цю ситуацію – як через сесійну залу, тобто блокуючи нормальну роботу Верховної Ради й опираючись на популізм, так і виводячи людей на вулиці, щоб домогтися перевиборів. Гасла будуть насамперед «тарифні», соціальні. «Бо я не думаю, що Верховна Рада чи Президент робитимуть якісь різкі рухи в питаннях Мінська й АТО. Швидше за все, там буде доволі “заморожена” ситуація. Хоча вже заявили про якийсь новий формат угоди, але все одно, це станеться десь за місяць, поки переварять, “зрада” це чи не “зрада”», – зазначив політик.

При цьому він вважає, що в цієї Верховної Ради немає шансів ухвалити зміни до Конституції в питанні «особливого статусу Донбасу». «Нам потрібно думати, як проводити конституційні зміни щодо децентралізації без ОРДЛО. Тобто нам повністю треба йти з нуля по процедурі: від змін у першому читанні, рішення Конституційного Суду і т. д. І добре було б, якби ці зміни проголосували вже на поточній сесії, бо процес тривалий», – підкреслив О. Черненко.

Проте він вважає, що питання закону про вибори на Донбасі, і взагалі можливість проведення виборів на окупованих територіях, до Нового року навряд чи буде порушуватися. Адже навіть наші зарубіжні партнери побачили, що цей закон не може бути прийнятий нинішнім парламентом. Тож треба шукати якісь нові виходи.

На думку народного депутата, якщо питання особливого статусу деяких територій Донбасу і виборів там буде відкладене, то найближчим часом у центрі уваги опозиції будуть «тарифні» та інші соціальні проблеми. Але навряд чи опозиція зможе серйозно «розгойдати» ситуацію для дострокових виборів. «Більшості, яка б хотіла піти на позачергові вибори, у парламенті сьогодні немає. Тих, хто за це виступає, від сили осіб сто: «Батьківщина», Опозиційний блок, частково «Самопоміч» та Радикальна партія. Крім того, дострокових виборів точно не хочуть Президент і наші західні партнери. І правових підстав для них немає», – переконаний О. Черненко.

Разом з тим, на думку політика, якщо цій меншості вдасться шляхом тиску вулиці й блокування паралізувати роботу парламенту, то теоретично вибори можуть бути шляхом виходу з кризи. Утім, таку можливість політик оцінює не більш, ніж у 10 %. «Очевидно, що парламентська більшість збережеться в тому вигляді, що є зараз. Більше депутатів у коаліції не стане. Інша річ, що ситуативно до голосувань долучатимуться окремі депутати з інших фракцій та груп», – наголосив народний депутат.

За інформацією ЗМІ, опозиція дійсно з перших днів роботи парламенту

різко розкритикувала роботу влади, акцентувавши увагу на соціальних проблемах. Зокрема, лідер «Батьківщини» Ю. Тимошенко звинуватила провладні фракції в роботі на шкоду українським інтересам упродовж минулої сесії. Вона закликала парламент у першу чергу розглянути можливість зниження комунальних тарифів для українців і розпочати «загальнонаціональний круглий стіл» щодо того, як саме співпрацювати з Міжнародним валютним фондом. «Тарифи – це взагалі смішно. Вони вже вдвічі вищі навіть за ціну на імпортований газ. Країну вбивають некомпетентністю, продажністю, корупцією та маріонетковим керуванням ззовні. Або ми сідаємо за стіл переговорів і говоримо про стратегічні речі, або Україна зникає з мапи світу. А цього допустити не можна», – заявила Ю. Тимошенко.

Вона переконана, що лише завдяки тиску на владу можна досягти певних успіхів. Зокрема, вона наголосила, що завдяки наполегливій роботі опозиційних депутатів парламент продовжив мораторій на продаж сільськогосподарської землі на рік. «Бо Президент відчув у повітрі напруження від підготовлених аграріями та партією “Батьківщина” страйків і референдуму щодо “земельного питання”», – заявила Ю. Тимошенко. Продовження мораторію лідер партії вважає великою перемогою «Батьківщини» та аграріїв. «Тому треба захищатися, треба знати правду, як ми перемогли в боротьбі за мораторій на сільськогосподарську землю», – наголосила Ю. Тимошенко.

Щоправда, як інформують ЗМІ, лідер «Батьківщини» закликала парламент підтримати її законопроект № 5123 про продовження мораторію на продаж землі на п'ять років, до 2022 р., але був прийнятий інший законопроект. Проте Ю. Тимошенко і тут зуміла приписати «славу» собі.

Крім того вона жорстко розкритикувала законопроекти № 2554-д та № 2555-а про індустриальні парки, які за її словами, пропонують узаконити мегакорупцію в країні. Більше того, створення «податкового раю для обраних загрожує знищенню всієї економіки країни».

Лідер партії «Батьківщина» заявила, що існуючі у світі індустриальні парки справді дають можливість розвивати інвестиційний клімат. Але вони працюють за іншими законами, не завдаючи шкоди економіці країн. Зокрема, жоден індустриальний парк у світі не звільнений від оподаткування. Більше того, ст. 107 Договору про функціонування Європейського союзу забороняє будь-які пільги щодо податків для окремих підприємств, тобто будь-які порушення рівності конкуренції. «За красивою назвою “індустріальні парки” у законі сховали мегакорупцію та обман. Нам кажуть, що в законі йдеться про умови для новостворених підприємств. Але почитайте ст. 38 – там нема і натяку на новостворені підприємства», – наголосила Ю. Тимошенко.

У свою чергу керівник фракції «Народного фронту» М. Бурбак закликав депутатів об'єднатися перед обличчям зовнішньої загрози, нагадавши про російські військові навчання біля українських кордонів. Які, на його думку, можуть за кілька годин перетворитися у реальні військові дії.

Натомість голова фракції «Самопоміч» О. Березюк зазначив, що менше потрібно виступати з політичними заявами, а більше працювати. На його переконання, депутатам під час нової сесії треба думати не про піар, а про «нудну рутинну роботу», яка дасть змогу подолати наявні проблеми. «Політикам хочеться жити весь час у “феєрверках”. Й іноді, коли в парламенті налагоджується робота рутинна, завжди довга та нудна, то журналісти кажуть:

“ну щось сьогодні нецікаво”. Політики, законодавці, юристи, можновладці, члени уряду мають у рутині виконувати задачі для того, щоб стабілізувати економіку (а для цього їй треба просто демонополізувати), для того, щоб стабілізувати політичну ситуацію. А для цього треба ухвалити закон про вибори до Верховної Ради на пропорційній основі з відкритими списками і “не пертися” на дострокові вибори в парламенті. Бо це зруйнує дуже хитку, кульгаву балансову ситуацію, яка зараз є в парламенті. І під час війни вибори проводити не можна, бо зазвичай перемагають вороги», – зазначив О. Березюк.

Разом з тим політик також акцентує увагу на соціальних проблемах. Він вважає, що заспокоїти людей може лише стабільна робота і чесні повідомлення влади. «Людей не дуже турбує тариф, адже більшість з них розуміють, що вони отримують субсидії. Вони й так знають, що не зможуть заплатити за ті тарифи. Їх цікавить, що вони не можуть вижити, скажімо, якщо це самотні люди – на 940 грн. Якщо влада оголосить, що до пенсії 1400 грн додасть ще 300 – це буде крок назустріч», – зазначив політик.

Деякі експерти вважають, що різні заяви народних депутатів, у першу чергу, розраховані на популяризацію своєї політичної сили в очікуванні майбутніх виборів. Як зазначив політолог В. Карасьов, такі заяви свідчать, що частина політичних сил зацікавлена у протестах українців і перевиборах парламенту, частина – у «протестах без перевиборів», щоб мати підстави зміцнювати державну вертикаль та діяти за концепцією «сильної руки». Виходом з політичної кризи, на думку експерта, можуть стати або перевибори та прихід нових людей до законодавчого органу, або ж заміна уряду, якщо чинний Кабмін «не впорається», а Банкова буде готова пожертвувати ним.

У свою чергу політолог В. Фесенко переконаний, що опозиція буде загострювати ситуацію з метою дострокових виборів. Експерт погоджується з думкою деяких політиків і експертів щодо актуалізації соціальних проблем. Він також вважає, що опозиція розкручуватиме саме питання зниження тарифів, а деякі політсили спробують підняти людей і атакувати парламент і уряд – заради перевиборів. «Парламентська осінь традиційно – це бюджет. Його ухвалення – непростий процес. Уряд, на відміну від попередників, спробує раніше запустити бюджетний процес. Чи вдасться йому це – побачимо. Друга проблема – тарифна. Більш імовірно є криза неплатежів як наслідок тарифів. Судова реформа і боротьба з корупцією – теж будуть на порядку денному. І чим ефективнішими будуть антикорупційні дії, тим гарячішим буде політичне протистояння у парламенті. Осінь спокійною не буде», – зазначив В. Фесенко.

Натомість політолог С. Таран переконаний, що найскладніше в роботі Верховної Ради та взагалі у політичному сезоні розпочнеться у другій половині осені. Він вважає, що у цей період збігатимуться два фактори нестабільності: незадоволення українців високими тарифами і спроба частини політиків зіграти на цьому, і з іншого боку – намагання Росії зняти з себе санкції. «Не думаю, що з початку роботи Верховної Ради буде багато каменів спотикання. Найцікавіше почнеться у другій половині осені, коли розкручуватиметься тарифна позиція, і певні сили в парламенті й за його межами спробують вивести людей на вулиці. Плюс Україну чекатимуть складні переговори щодо врегулювання українсько-російського конфлікту. У цей період Росія спробує зняти з себе санкції, користуючись проблемами всередині ЄС та виборами у США. Росія спробує представити світові Україну як недієздатну державу, і зростання політичного та

соціального напруження всередині України восени може цьому сприяти. Тому ці два чинники треба розглядати у взаємозв'язку», – наголошує С. Таран.

Політолог А. Єрмолаєв акцентує увагу на економічних і фінансових проблемах, які має вирішувати парламент. На його думку, українському парламенту восени доведеться вирішувати питання перерозподілу бюджету з урахуванням політики децентралізації та в умовах відсутності великих надходжень від приватизації та від зовнішніх позичальників подумати про компенсацію негативного суспільного ефекту високих тарифів, подбати про забезпечення армії й допомогу вимушеним переселенцям. Щоправда головною проблемою для українського політичного життя він вважає перебіг українсько-російського конфлікту, зменшити інтенсивність якого, попри анонсовані переговори, буде непросто.

Експерти переконані, що подальший перебіг подій залежатиме від дій влади, зокрема Верховної Ради. У випадку прийняття необхідних законів і проведення реформ, які забезпечать стабільний розвиток країни, ситуація зміниться на краще. Проте деякі експерти сумніваються в тому, що влада оперативно зуміє вирішити наболілі проблеми. Як зазначив Т. Шамайда, громадський діяч, співкоординатор руху «Простір свободи», у країні лишається дедалі менше часу на втілення в життя давно назрілих реформ. При цьому в різних галузях потребують невідкладного розгляду й ухвалення сотні реформаторських законопроектів. «Для парламенту є проблемою фізично обговорити і прийняти якщо не сотні, то хоча б десятки оцих найважливіших законів. Адже час не гумовий, і навіть при інтенсивній роботі на це йде багато місяців. Але, крім того, у Верховній Раді є сили, які не дадуть депутатам працювати спокійно», – зазначив Т. Шамайда.

При цьому він сподівається, що до повного паралічу Ради й дострокових виборів, чого дуже хотіли б зовнішні сили і внутрішня різношерста опозиція, справа не дійде. «Розпуску парламенту не буде, він працюватиме, але складно. Тому що об'єктивний брак часу через велику кількість питань, які слід розглянути, доповнюватимуть штучні перешкоди від опозиції. Звісно, не завжди вистачатиме голосів для прийняття рішень», – наголосив співкоординатор руху «Простір свободи».

Більш оптимістично налаштований політолог Д. П'ятигорець, який сподівається на позитивні результати роботи парламенту та інших гілок влади. Щоправда влада має детально пояснювати українцям свої дії. Якщо влада донесе до українців, що соціальні стандарти будуть покращені, зокрема, зарплати та пенсії зрештою підвищать усім, але почали з українських бійців та з малозабезпечених – це може зменшити соціальне напруження.

Отже, аналіз роботи Верховної Ради України на початку нового політичного сезону показує, що депутати активно взялися до роботи. Було прийнято цілий ряд важливих законопроектів, розглянуто ряд дискусійних питань. Разом з тим робота українського парламенту традиційно супроводжується гучними політичними заявами представників опозиційних партій. Експерти все ж сподіваються, що різні політичні сили знайдуть порозуміння в парламенті заради збереження української держави, або хоча б заради збереження своєї влади. Адже якщо цього не станеться, то ймовірна дестабілізація в країні може призвести до непоправних наслідків *(Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел:*

<http://rada.gov.ua/news/Novyny/135055.html>; <http://rada.gov.ua/news/Novyny/135054.html>; <http://rada.gov.ua/news/Top-novyna/135052.html>; <http://rada.gov.ua/news/Top-novyna/135046.html>; <http://www.radiosvoboda.org/a/27969470.html>; <http://novynarnia.com/2016/09/06/garyacha-osin-2016-go-prognozy-ekspertiv-na-novyj-politychnyj-sezon/>; <http://rada.gov.ua/news/Top-novyna/135781.html>; <http://ba.org.ua/moratorij-na-prodazh-sg-zemli-prodovzhenij-bo-prezident-vidchuv-v-povitri-naprugu-strajkiv-yuliya-timoshenko/>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради А. Парубій: парламентські фракції продовжать дискусії щодо запровадження візового режиму з Росією.

А. Парубій в інтерв'ю телеканалу «Рада» у п'ятницю заявив, що парламентські фракції продовжують дискусії щодо доцільності запровадження візового режиму з Російською Федерацією. «Дискусії у фракціях тривають», – сказав голова Українського парламенту.

А. Парубій зазначив, що після арешту українського журналіста у Москві він звернувся до Верховної Ради із пропозицією повернутися до питання щодо введення візового режиму з Російською Федерацією та запропонував фракціям узгодити його з тим, аби «вийти на тверде, вольове, позитивне рішення Українського парламенту». Водночас, він зауважив, що для цього потрібна готовність парламенту. «Краще сім разів відміряти, як говориться у приказі. Виходити без узгодження небезпечно для держави», – наголосив він (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Голова Верховної Ради України А. Парубій в інтерв'ю телеканалу РАДА, дав коментар щодо рішення парламенту про продовження дії мораторію на продаж землі.

За словами голови Верховної Ради України, з цього питання йшли тривалі дискусії протягом останніх кількох тижнів, проведена відверта розмова з представниками аграріїв, які організували пікет під стінами Верховної Ради, «проблема була детально обговорена».

Головною передумовою ухваленого рішення голова парламенту назвав «несформоване законодавство щодо формування і обігу земель сільськогосподарського призначення». «Власне, відсутність, а вірніше, недостатність напрацювання цього законодавства і заставило піти на цей крок і перенести відміну мораторію на рік», – сказав він.

Водночас, зауважив голова парламенту, «у тому ж рішенні, яке ухвалила Верховна Рада України, зазначено, що у піврічний термін комітети та профільне міністерство мають напрацювати необхідні законопроекти, щоб ми через рік могли підійти до цієї проблеми вже законодавчо підготовленими». «Дуже характерно, що авторами постанови стали лідери п'яти фракцій: Блоку Петра Порошенка, “Народного фронту”, Радикальної партії, “Самопоміч”, групи

“Воля народу”», – зазначив він. – «Той факт, що п’ять голів фракцій були авторами цього законопроекту, став об’єднуючим для зали. Після довгої емоційної дискусії цей законопроект був підтриманий і мораторій продовжено» (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 7.10).*

Верховна рада прийняла в цілому законопроект щодо продовження мораторія на продаж сільськогосподарських земель до 1 січня 2018 р.

«За» законопроект № 5123-1 проголосувало 297 народних депутатів.

«Цей ринок має бути прозорим і справедливим, конкурентним і ефективним, він має унеможливити будь-які тіньові оборудки із землею. Саме тому є необхідність продовжити мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення до належного законодавчого забезпечення запровадження і регулювання обігу земель, але не раніше 1 січня 2018 р.», – йдеться у пояснювальній записці до законопроекту.

Голова Українського товариства економічних свобод (УТЕС) М. Заблоцький стверджує, що Верховна Рада, насправді, не продовжила мораторій, а замінила одну дату в Земельному Кодексі на іншу.

«Насправді, ця дата немає жодного значення, адже мораторій є безстроковим. Земельний Кодекс чітко каже, що мораторій діє: «до набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2018 р.». Тобто, фраза не раніше “набрання чинності” окремого закону фактично означає безстроковість мораторію», – наголошує він.

«Тобто ніякого скасування мораторію до прийняття закону не буде. Власне, будь-який прийнятий закон, у тому числі про обіг, може просто скасувати “не раніше 1 січня 2017 р.”», – додає М. Заблоцький.

Раніше міністр аграрної політики і продовольства Т. Кутовий заявив, що ринок землі варто почати з можливості продажу права її оренди. Т. Кутовий підкреслив, що прийняття закону не означає насправді продажу землі.

«Закон називається “Про обіг земель сільськогосподарського призначення”, він визначає ті правила, у рамках яких оборот земель існує. Але самих моделей обороту земель дуже багато, і не всі моделі передбачають продаж землі», – зазначив він.

Нагадаємо, вимога про прийняття закону «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» міститься в меморандумі, який Україна напередодні підписала з МВФ.

Вимогу відкрити ринок землі озвучив також Президент П. Порошенко, виступаючи на початку вересня в парламенті. Він заявив, що відсутність відкритого ринку землі стримує приплив інвестицій в аграрний сектор, який є одним з головних постачальників валюти в країну.

У листопаді 2015 р. Верховна Рада 309 голосами продовжила мораторій на відчуження сільськогосподарських земель до 1 січня 2017 р. При цьому депутати прийняли зобов’язання розробити законопроект про обіг земель сільськогосподарського призначення до 1 березня 2016 р. (*Портал новин «Українська правда» (<http://www.pravda.com.ua/>). – 2016. – 6.10).*

4 жовтня відбулося ранкове пленарне засідання Верховної Ради України.

Представники депутатських фракцій і груп виступили із заявами, повідомленнями, пропозиціями.

Голова Верховної Ради України А. Парубій зробив кілька оголошень. Він повідомив про створення у Верховній Раді кількох міжфракційних депутатських об'єднань: «За збереження життя людей», головою якого обрано народного депутата І. Діденка; «Міжфракційне антиокупаційне об'єднання “Наступ”», співголовами якого обрано народних депутатів А. Левуса, І. Артюшенка, М. Княжицького; «Щодо сприяння розвитку сільських територій», головою якого обрано народного депутата А. Реку.

Головуючий також повідомив про обрання народних депутатів І. Луценко та С. Березенка заступниками голови депутатської фракції «Блок Петра Порошенка».

Парламентарі розглянули проект постанови про порядок денний п'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання (доопрацьований) № 5060 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Прийнято за основу законопроект про внесення змін до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» (щодо повноважень у галузі охорони навколишнього природного середовища).

Документом (№ 4551) з метою врегулювання питання передачі повноважень від територіальних органів центрального органу виконавчої влади в галузі охорони навколишнього природного середовища, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям пропонується внести відповідні зміни до Закону України «Про природно-заповідний фонд України», а також уточнити назви деяких центральних органів виконавчої влади, які здійснюють державне управління у цій сфері (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Верховною Радою прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо посилення охорони екомережі).

Проект (№ 1769) спрямовано на розвиток екологічної мережі та покращення її охорони.

Пропонується внести ряд змін до законів України «Про екологічну мережу України», «Про мисливське господарство та полювання» та «Про природно-заповідний фонд України», які визначають, зокрема, повноваження місцевих органів виконавчої влади щодо визначення правових засад і функціонування територій та об'єктів природно-заповідного фонду, спеціального використання природних ресурсів у їх межах, уточнюють порядок створення чи оголошення таких територій та об'єктів (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Верховною Радою прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо виконання Конвенції 1979 р. про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі).

Законопроектом (№ 2023) пропонуються зміни, які приводять відповідно до вимог Бернської конвенції Кодекс України про адміністративні правопорушення, Лісовий кодекс України та Закони України: «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України», «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про мисливське господарство та полювання».

У проекті уточнюються умови ввезення в Україну та вивезення за її межі об'єктів тваринного світу, вимоги щодо відшкодування шкоди, заподіяної об'єктам тваринного світу, та щодо охорони тваринного та рослинного світу під час заготівлі деревини. Також уточнюються законодавчі положення щодо порядку визначення лімітів на спеціальне використання природних ресурсів у природних заповідниках, біосферних заповідниках і національних природних парках, вимоги до освіти керівників спеціальних адміністрацій, що здійснюють управління територіями та об'єктами природно-заповідного фонду, розміри адміністративних штрафів за скоєння правопорушень у цій сфері тощо (***Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).***

Верховною Радою прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо охорони фауни та флори згідно з міжнародними угодами).

Метою прийняття законопроекту (№ 3445) є вдосконалення законодавства у частині охорони фауни та приведення положень законів України відповідно до міжнародних екологічних угод.

Законопроект містить шляхи приведення відповідно до вимог Бернської конвенції наступні Закони України: «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України», «Про захист тварин від жорстокого поводження», «Про мисливське господарство та полювання», «Про питну воду та питне водопостачання».

Так, на виконання Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів пропонується внести доповнення до Закону України «Про мисливське господарство та полювання», яким вводиться заборона на полювання із застосуванням свинцевого шроту у межах усіх поясів особливого режиму зони санітарної охорони джерел питної води.

Закон України «Про приєднання України до Конвенції 1979 р. про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі» від 29 жовтня 1996 р. дає змогу регулювати чисельність вовка на території України тільки в обмеженій кількості та під контролем. Наразі, згідно з Законом України «Про мисливське господарство та полювання», вовк є бінарним видом, що занесений одночасно в список мисливських тварин, які підлягають охороні в немисливський сезон, та одночасно в список шкідливих тварин, що підлягають знищенню протягом року, що є грубим порушенням Бернської конвенції. Відтак Україна зобов'язана виключити вовка зі списку шкідників, зазначеного в ст. 33 Закону України «Про мисливське господарство та полювання»,

залишивши його мисливським видом, що буде сприяти посиленню боротьби із браконьерством і створить умови мисливським господарствам отримувати кошти у свій бюджет за добування цінного хутрового звіра – вовка.

Законопроектом також передбачено заборонити використання газу, отрути для диких тварин, знищення природних місць мешкання диких тварин (як того вимагає Бернська конвенція) та внести відповідні зміни до Законів України «Про тваринний світ» та «Про захист тварин від жорстокого поводження» **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Верховною Радою прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо імплементації європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин).

Проект (№ 2604) спрямований на імплементацію європейських екологічних норм про охорону середовища рідкісних видів тварин і рослин, а також захист від знищення середовища перебування (зростання) зазначених видів тваринного та рослинного світу, занесених до Червоної книги України.

Законопроектом пропонується внести зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Законів України «Про Червону книгу України», «Про тваринний світ», «Про природно-заповідний фонд України» **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Верховною Радою прийнято за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру (щодо спеціального водокористування).

Проектом (№ 3323) передбачається: визнати, що забір та/або використання води в об'ємі до 5 куб. м на добу (крім тієї, що використовується для виробництва напоїв) не належить до спеціального водокористування; надати можливість подання документів, необхідних для одержання дозволу на спеціальне використання, в електронному вигляді; скоротити перелік документів, які подаються водокористувачем для оформлення права спеціального водокористування; встановити вичерпні підстави для припинення права спеціального водокористування тощо **(Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).**

Верховною Радою України ухвалено Закон «Про оцінку впливу на довкілля».

Закон встановлює правові та організаційні засади оцінки впливу на довкілля, спрямованої на запобігання шкоді довкіллю, забезпечення екологічної безпеки, охорони довкілля, раціонального використання та відтворення природних ресурсів, у процесі прийняття рішень про провадження господарської діяльності, яка може мати значний вплив на довкілля, з

урахуванням державних, громадських і приватних інтересів.

Суб'єктами оцінки впливу на довкілля є суб'єкти господарювання, органи державної влади, органи місцевого самоврядування, які є замовниками планованої діяльності і для цілей цього Закону прирівнюються до суб'єктів господарювання (далі – суб'єкт господарювання), уповноважений центральний орган, уповноважені територіальні органи, інші органи виконавчої влади, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування, громадськість.

Відповідний законопроект зареєстровано за №2 009а-д (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).

Верховною Радою України ухвалено Закон «Про стратегічну екологічну оцінку».

Метою законопроекту (№ 3259) є адаптація законодавства України до законодавства Європейського Союзу, запровадження стратегічної екологічної оцінки (СЕО) відповідно до підходів, визначених Директивою Європейського Парламенту та Ради ЄС від 27 червня 2001 р. № 2001/42/ЄС та Протоколом про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті». Прийняття Закону передбачено Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом з метою забезпечення імплементації у національне законодавство положень Директив Європейського парламенту та Ради.

Головними завданнями запровадження СЕО визначені:

- інтеграція екологічних цілей до документів державного планування;
- інтеграція процедур з проведення СЕО в процес підготовки проектів документів державного планування згідно з аналогічними процедурами розвинутих держав, у тому числі Європейського Союзу;
- поширення практики СЕО на місцеві програми.

Законопроект визначає сферу застосування стратегічної екологічної оцінки, встановлення порядку її здійснення, механізм проведення транскордонних консультацій, інформування про прийняте рішення, моніторинг виконання стратегій, планів, загальнодержавних програм, державних цільових програм і програмних документів, які є документами державного планування, а також будь-які зміни до них.

Також вносяться зміни до Земельного кодексу України, Законів України «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про державні цільові програми», «Про екологічну експертизу», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про регулювання містобудівної діяльності» з метою забезпечення відповідності положень законопроекту та чинних законів (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 4.10).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування заслухав інформацію щодо перейменування місцевих рад та адміністративно-територіальних одиниць відповідно до Закону «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного

(нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки».

Інформацію було підготовлено Управлінням по зв'язках з місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування Апарату Верховної Ради України та заслухано на засіданні Комітету 5 жовтня.

Згідно з інформацією Управління, відповідно до постанов Верховної Ради України про перейменування деяких населених пунктів у зв'язку з декомунізацією до електронного довідника «Україна. Адміністративно-територіальний устрій» внесено дані про нові назви 911 населених пунктів (у тому числі 833 сіл, 48 селищ міського типу та 30 міст), 4 районів у містах і 20 районів.

Представник Управління також проінформував членів Комітету про порядок внесення змін про найменування місцевих рад у зв'язку з декомунізацією. На підставі рішень про перейменування рад, які надходять до Верховної Ради України, інформація про зміни в адміністративно-територіальному устрої підлягає оприлюдненню у бюлетені «Відомості Верховної Ради України» та подальшому внесенню до електронного довідника. Наразі актуалізовано інформацію про назви 78 місцевих рад, з них: 45 – сільські, 10 – селищні, 9 – міські, 10 – районні та 4 – районні у містах ради (***Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 10.10.***

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики розглянув питання незаконного позбавлення волі українських журналістів і перспективи бюджетного фінансування галузі у 2017 р.

Комітет з питань свободи слова та інформаційної політики розглянув питання незаконного позбавлення волі українських журналістів і перспективи бюджетного фінансування галузі у 2017 р.

Чергове засідання Комітету 5 жовтня 2016 р. розпочалося з додатково включеного до порядку денного питання, продиктоване останніми шокуючими подіями, про які вітчизняна громадськість і світова спільнота дізналися зі щойно оприлюдненої Заяви Верховної Ради України «Про незаконне позбавлення свободи українських журналістів Р. Суценка та М. Семени». Обговорення цього документа відбувалося за безпосередньої участі віце-прем'єр-міністра України з гуманітарних питань В. Кириленка, міністра інформаційної політики України Ю. Стеця, Голови Державного комітету телебачення і радіомовлення України О. Наливайка, генерального директора Національної телекомпанії України З. Аласанії, представників Міністерства закордонних справ України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Громадської ради Комітету з питань свободи слова та інформаційної політики.

Оцінюючи факт затримання російськими спецслужбами українського журналіста Р. Суценка, Голова Комітету В. Сюмар заявила: «Режим Путіна організовує черговий цинічний торг, і предметом торгу будуть як російські заручники, так і питання санкцій. Не розумію, чим така поведінка відрізняється від дій класичної терористичної держави... Світ не може закривати очі на такі речі...».

Під час засідання було заслухано також й інформацію представника Міністерства закордонних справ України, зокрема,

про продовження російською стороною практики відвертого ігнорування норм міжнародного права. Зокрема, це виявилось у недопущенні до затриманого російською спецслужбою українського журналіста Р. Суценка представників Міністерства, консульських працівників, близьких родичів. Міністр інформаційної політики України Ю. Стець у межах повноважень розповів про перебіг подій, пов'язаних з незаконним арештом українського журналіста.

Як зазначила В. Сюмар, підсумовуючи розмову, питання щодо незаконного затримання Р. Суценка залишатиметься на контролі Комітету до його справедливого вирішення в інтересах свободи слова і прав людини. Комітет вважає, що гарантією цього має стати зростаюча підтримка вимог про звільнення українця з боку колег-журналістів, міжнародних правозахисних і безпекових організацій, парламентів інших держав.

За участі присутніх на засіданні віце-прем'єр-міністра України В. Кириленка, міністра Ю. Стеця, Голови Держтелерадіо О. Наливайка, Генерального директора Національної телекомпанії України З. Аласанії, представників інших перелічених вище установ і організацій Комітет було обговорено питання про розгляд основних показників і внесення пропозицій щодо бюджетного фінансування інформаційної сфери у 2017 р. Як було зазначено, у проекті Державного бюджету на наступний рік Держкомітету телебачення і радіомовлення України передбачено значні бюджетні кошти (у тому числі на фінансове забезпечення Національної суспільної телерадіокомпанії України), обсяг яких, однак, є, на думку учасників обговорення, недостатнім; зокрема, сказане стосується подальшого фінансування Суспільного телебачення, що створюється в Україні, та підтримки Національної суспільної телерадіокомпанії України. Актуальним є також питання створення нової бюджетної програми адресної фінансової підтримки реформованим друкованим засобам масової інформації місцевої сфери розповсюдження.

Як зазначив Ю. Стець, варто визнати, що проект Державного бюджету потребує доопрацювання і в частині фінансування іномовлення України. Аналогічну пропозицію щодо фінансування обладнання та програмного забезпечення новостворюваного центру моніторингу теле- і радіопрограм висловила також заступник голови Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення У. Фещук. Підсумовуючи обговорення, Голова Комітету В. Сюмар висловила за підтримку Комітетом пропозиції про безумовне виконання чинного законодавства щодо фінансування інформаційної сфери нашої держави.

Комітет прийняв рішення звернутися до Комітету Верховної Ради України з питань бюджету, депутатських фракцій і груп з пропозицією про виконання відповідних статей Законів України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення України» та «Про систему іномовлення України», а також щодо виділення додаткового фінансування для адресної фінансової підтримки реформованим друкованим ЗМІ та Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення.

Було розглянуто проект закону про внесення змін до деяких законів України (щодо створення друкованих засобів масової інформації Міністерством оборони України та військово-цивільними адміністраціями на час проведення антитерористичної операції), реєстраційний № 5008. За підсумками розгляду з

участю представників зацікавлених міністерств і відомств прийнято рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти цей законопроект у першому читанні за основу.

Щодо проекту закону про внесення змін до деяких законів України щодо обмеження доступу на український ринок іноземної друкованої продукції антиукраїнського змісту (реєстраційний № 5114), актуальність якого не викликає жодних сумнівів з огляду на інформаційну агресію з боку Російської Федерації, Комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти зазначений законопроект у першому читанні за основу (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 6.10*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко провів зустріч із Головою Європейської комісії «За демократію через право» (Венеціанська комісія) Д. Букіккіо.

Співрозмовники обговорили хід імплементації змін до Конституції щодо правосуддя, які набрали чинності 30 вересня 2016 р. Президент відзначив важливу роль Венеціанської комісії у підготовці цієї ключової реформи.

Глава держави подякував Д. Букіккіо за принципову позицію Комісії щодо юридичного аналізу подій, пов'язаних з агресією Росії проти України. Зокрема, за висновки Венеціанської комісії щодо неконституційності проведення референдуму в Криму, а також стосовно невідповідності міжнародному праву запроваджених Росією змін до порядку прийому до Федерації нових суб'єктів.

Д. Букіккіо підтвердив готовність Комісії і надалі допомагати в реформуванні судової системи в Україні (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 8.10*).

У рамках робочої поїздки до Одеської області Президент П. Порошенко разом із Прем'єр-міністром Молдови П. Філіпом відвідав пункт пропуску «Маяки – Паланка – Удобне» на українсько-молдовському державному кордоні.

П. Порошенко та П. Філіп оглянули стан будівництва пункту пропуску, введення в дію якого заплановане на 2018 р.

Глава Української держави та очільник молдовського уряду під час заяв для ЗМІ відзначили продуктивність і конструктивність проведених переговорів.

Сторони домовились, що разом з ЄС у рамках проекту «Східного партнерства» та проекту інтегрованого управління кордоном буде побудований пункт пропуску, оснащений сучасною апаратурою. Президент зазначив, що кошти на реалізацію цього проекту виділяє Європейський Союз. За його словами, українські та молдовські прикордонники будуть забезпечувати швидке оформлення пасажирів і вантажів, що ліквідує черги. Також буде проведений високошвидкісний Інтернет, пункт пропуску буде оснащений сучасним відеоспостереженням. «Чесні люди не повинні мати проблеми при перетині кордону. Оглядати їх будуть один раз на одному пункті, молдавські та

українські прикордонники», – зазначив Президент, додавши, що пункт пропуску стане цивілізованим і європейським.

Крім того, було домовлено про будівництво за участі ЄС на ділянці «Кучурган – Первомайськ» спільного сучасного пункту пропуску. Президент нагадав, що нині Україною ведеться реконструкція дороги «Одеса – Рені». «Вважаємо, що це поживить розвиток півдня України, Одеської області, та нашу взаємодію з молдавською стороною», – наголосив він.

Глава держави також нагадав про домовленість побудувати паромну переправу між українською Орловкою та румунською Ісакчою через Дунай. За участі ЄС планується будівництво мосту, який істотно скоротить відстань між Одесою, Румунією та Болгарією. «Це активізує товаропотік і поставки товарів Молдови і України на європейський ринок», – зазначив Президент.

Прем'єр-міністр Молдови зазначив, що реалізація зазначених спільних проектів направлена на забезпечення комфортності та зручності для громадян обох країн.

Глава держави також повідомив, що найближчим часом відбудеться засідання Міжурядової українсько-молдавської торгово-економічної комісії.

«Ми домовилися різко активізувати політичне, економічне, торговельне, культурне, митне, прикордонне та інші види співробітництва між нашими країнами», – наголосив П. Порошенко.

Президент України та Прем'єр-міністр Молдови також відвідали один з віддалених пунктів несення служби прикордонних нарядів на кордоні з Республікою Молдова, ознайомилися з умовами служби прикордонників та оглянули ділянку українсько-молдовського кордону.

Президент зазначив, що збільшення кількості прикордонників, які здійснюють догляд паспортів, підключення до Інтернету і бази даних Інтерполу на пунктах пропуску було зроблено за його дорученням. «У принципі, ми вже бачимо з кінця літа, з кінця серпня нормалізацію ситуації на перетині кордону», – зазначив він.

Глава держави висловив переконання, що Україні і Молдові варто активізувати співробітництво із залученням європейських ресурсів у рамках програми «Східного партнерства» по програмі інтегрування кордону. Усе це необхідно реалізувати для початку роботи спільних пунктів пропуску та запровадження одноразового замість дворазового огляду громадян, які перетинають кордон. «Це дозволить нам не просто зробити комфортним перетин кордону, кращими умови торгівлі. Це буде обличчям України та Молдови», – сказав він.

«Таким чином, ми розширюємо транспортний потік і демонструємо, що характер співробітництва і рівень довіри між нашими країнами дуже високий», – зазначив П. Порошенко та додав, що це може стати символом нашого прикордонного співробітництва (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.10).

Президент України П. Порошенко провів зустріч з міністром з питань охорони навколишнього середовища, міністром у справах Єрусалима та спадщини Держави Ізраїль З. Елькіним.

Міністр як голова ізраїльської частини Спільної Українсько-Ізраїльської

Комісії з питань торгівлі та економічного співробітництва проінформував Президента України про результати її чергового засідання, що відбулося 5–6 жовтня у Києві.

П. Порошенко наголосив на важливості поглиблення співпраці на торговельно-економічному напрямі та прискорення укладання двосторонньої угоди про вільну торгівлю. «Питання необхідності проведення чергового засідання Комісії обговорювалося під час моїх нещодавніх переговорів з президентом Держави Ізраїль Р. Рівліном і Прем'єр-міністром Б. Нетаньягу. Радий, що досягнуті домовленості швидко втілюються у життя», – зазначив Президент України.

Співрозмовники окремо обговорили шляхи інтенсифікації інвестиційної співпраці між державами, зокрема можливості, які відкриваються перед ізраїльським бізнесом у зв'язку із масштабною приватизацією, що готується в Україні.

П. Порошенко та З. Елькін відзначили успішність функціонування безвізового режиму між Україною та Ізраїлем, зокрема з точки зору розвитку торгово-економічного співробітництва та туристичних обмінів.

Президент України також подякував ізраїльській стороні за активну участь у заходах із вшанування 75-тих роковин трагедії Бабиного Яру. П. Порошенко наголосив, що українсько-ізраїльська спільна історія потребує інтенсивного та ґрунтовного дослідження. «Необхідно ліквідувати радянські стереотипи, які, на жаль, вкоренилися у свідомості частини ізраїльського суспільства та використовуються наразі у інформаційній війні проти України», – підкреслив глава держави *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 6.10).*

Глава держави ознайомився з ходом проведення ремонтних робіт на автомобільній дорозі державного значення М-15 «Одеса – Рені» під час робочої поїздки до Одеської області.

«Програма дорожнього будівництва є стратегічною лінією української влади – Президента, Прем'єр-міністра та уряду. Навіть той факт, що зростання коштів, які передбаченні державним бюджетом на 2017 р. на дорожній фонд буде перевищувати 30 млрд грн, чітко демонструє пріоритети, які зараз є в української влади», – зазначив П. Порошенко журналістам.

Президент нагадав, що минулого року він на законодавчому рівні ініціював митний експеримент, який нині також реалізовується у Львівській, Тернопільській, Івано-Франківській та інших областях, коли перевиконання митних надходжень спрямовується на ремонт доріг у регіонах.

«На сьогодні ми бачимо абсолютно конкретні результати за дуже короткий період реалізації цього проекту», – констатував глава держави. Він зазначив, що успішна реалізація таких проектів стала можливою завдяки об'єднанню зусиль державного бюджету, уряду, який спрямував кошти у фонд регіонального розвитку та децентралізації, коли місцева влада отримала змогу спрямовувати кошти не лише на заробітну платню, а й на розвиток. «Я дякую обласній адміністрації, обласній раді, міським бюджетам за те, що вони сконцентрували зусилля та спрямували кошти на будівництво цієї дороги», – додав П. Порошенко.

За його словами, зараз завершуються чергові тендерні процедури. Глава держави повідомив, що при розробці тендерних процедур і документації мають бути прискорені строки їхнього опрацювання та визначений фронт робіт для залучення надійних і відповідальних виконавців.

П. Порошенко додав, що ще одним підтвердженням пріоритетності дорожнього будівництва є ухвалення Верховною Радою в першому читанні законопроекту про дорожній фонд. Це важливо, оскільки передбачає встановлення чітких джерел фінансування, розподіл коштів на магістралі державного значення та дороги місцевого значення.

Глава держави зазначив, що південь Одеської області є надзвичайно важливим для розвитку туризму. І цьому сприяє створення якісної дорожньої інфраструктури. «Буде дуже добре, коли до міст Ізмаїл, Вилкове, Болград на березі озера Ялпуг та річки Дунай, зможуть приїжджати українські та іноземні туристи», – наголосив Президент.

Автошлях М-15 є трасою міжнародного значення на території України, починається в Одесі і закінчується на пропускному україно-румунському пункті Рені. Фінансування ремонту було забезпечено за рахунок обласної ради – 100 млн грн, перевищення плану митних зборів – 90 млн грн, а також з фонду регіонального розвитку – 120 млн грн (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.10).

Президент П. Порошенко зустрівся з чемпіонами і призерами Олімпійських і Паралімпійських ігор 2016 р., тренерським складом і лікарями збірних та вручив високі державні нагороди найкращим спортсменам.

П. Порошенко наголосив, що радий нагоді зустрітися з усіма, хто готував успішний виступ наших спортсменів і гідно представив рідну країну для того, щоб подякувати кожному з них. «Країна пишається вами, дорогі наші спортсмени», – сказав він.

«Велике спасибі вам за таке потужне представлення України, бо ця велика перемога здобута колосальною волею кожного зі спортсменів, – зазначив Президент. – Дякую за патріотизм і за вашу любов до України. За те, що ви продемонстрували, якою є справжня Україна в далекому Ріо, у далекій Бразилії. І за здобуту славу в ім'я України».

Глава держави нагадав, що національна олімпійська команда України здобула 11 медалей, особливо відзначив виступи гімнаста О. Верняєва, веслувальника на каное Ю. Чебана.

«Справжніми героями виявилися спортсмени, які заслужено отримали срібні чи бронзові медалі. Можу сказати, що за цим сріблом і бронзою стоїть надзвичайно напружена боротьба, прагнення досягнути вершини всупереч усьому. І інколи срібло вартує більше, ніж золото», – сказав П. Порошенко.

Особливо Президент відзначив Паралімпійську команду України, виступ якої у Ріо по праву називають одним із кращих в історії збірної і якою пишається кожен український громадянин. «Сказати, що це найкращий її виступ в історії паралімпійської збірної – це нічого не сказати. Українська збірна засвідчила свою авангардну роль у світовому паралімпійському русі, адже за почесне право бути в трійці найкращих спортивних держав боролись більше

170 країн», – зазначив він.

Українські паралімпійці завоювали 117 медалей, з яких 41 – золота, 37 – срібних і 39 – бронзових. Спортсмени встановили 22 рекорди світу, 32 – паралімпійські рекорди та 54 рекорди Європи з паралімпійських видів спорту, нагадав Президент.

«Безумовно, кожна з олімпійських медалей здобувалась надзвичайними зусиллями, непереборною силою духу і демонструвала майстерність українських спортсменів», – констатував він.

Глава держави особливо відзначив українських паралімпійців: плавців-дебютантів ігор М. Крипака, який здобув п'ять золотих і три срібних медалі; Є. Мерешко, у скарбничці якої чотири золоті та одна бронзова медалі і найкращий результат серед жінок; Г. Бойка, який завоював дві золоті медалі та став рекордсменом, маючи найважче ураження опорно-рухового апарату та інших паралімпійців.

Президент також подякував усім чемпіонам і призерам Паралімпійських ігор, чиї виступи стали яскравими сторінками в історії українського паралімпійського спорту. Серед цих спортсменів І. Цветов, який здобув дві золоті медалі та двічі став рекордсменом, З. Овсій, яка виборола срібну та бронзову медалі, чемпіон у параканое С. Ємельянов, Н. Косміна, яка вперше за 20 років здобула золото в настільному тенісі для України, Є. Дементьев, який виборов дві золоті медалі у велосипедному спорті, паралімпійську збірну команду з дзюдо, яка виборола сім медалей, команду з фехтування на візках, спортсмени якої вперше стали чемпіонами Паралімпійських ігор.

Крім того, перемогу на іграх здобула українська паралімпійська збірна команда з футболу.

Глава держави зауважив, що перемоги паралімпійців мають істотне значення і в політичному вимірі, адже внаслідок російської агресії Україна втратила Національний центр паралімпійської і дефлімпійської підготовки та реабілітації інвалідів в Криму. «Проте, завдяки зусиллям Національного комітету спорту інвалідів та федерацій, підготовка спортсменів паралімпійської збірної команди виявилася на належному рівні», – зауважив П. Порошенко.

Президент ще раз подякував спортсменам за високі результати, професіоналізм і відданість справі та побажав їм здійснення всіх мрій та бажань.

Олімпійська чемпіонка, фехтувальниця О. Харлан подякувала главі держави за підтримку олімпійців, організацію сьогodнішньої зустрічі. «Для нас це велика честь бути сьогodні разом з паралімпійцями. Хотіла б подякувати всій Україні за те, що вболівали, хвилювалися і вірили в нас. Ми й надалі з гордістю будемо нести український прапор», – сказала вона.

Капітан паралімпійської збірної України з футболу, яка у Ріо завоювала золото, Т. Дутко, від імені олімпійської та паралімпійської спільноти України висловив вдячність за підтримку і високі нагороди, які спортсмени отримали сьогodні. «Для нас це велика честь, а вам – велика подяка і шана», – сказав він. Т. Дутко наголосив, що завдяки підтримці П. Порошенка було вирішено питання про призначення стипендій Президента України для підготовки спортсменів-паралімпійців, які дали можливість Паралімпійській збірній України з усіх видів спорту виступити достойно (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 5.10*).

Під час робочої поїздки до Одеської області Президент П. Порошенко відвідав виноградне господарство в селищі Біляївка, де ознайомився з технологічним процесом вирощування та збору винограду, а також поспілкувався з виноградарями та виноробами.

«Українці роблять вино більше тисячі років. Ми маємо зробити все, щоб відродити виноробство, а українське вино прославляло Україну по всьому світу», – наголосив П. Порошенко.

Президент нагадав важкі часи, коли в радянську епоху знищувалося виноробство. До останнього часу ця галузь була зарегульована – існували численні перепони для виноградарів і виноробів.

УВ присутності виноробів з різних районів Одещини глава держави підписав Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів”», який визначає, що суб’єкт господарювання, який отримав ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (вин виноградних, плодово-ягідних або напоїв медових) виробляє їх з виноматеріалів виключно власного виробництва і має право здійснювати оптову торгівлю без отримання окремої ліцензії на оптову торгівлю.

Закон скасовує норму відповідно до якої виробники вина мали сплачувати 500 тис. грн за сертифікацію для оптової торгівлі.

«Український винороб більше не зобов’язаний платити ці гроші за сертифікацію. Ми прийняли дуже важливе рішення і зробили важливу справу. Усі – Президент, Верховна Рада, уряд. Цей закон відкриває шлях для українських виноробів», – наголосив Президент.

За його словами, «ще потрібно всім попрацювати для розвитку галузі і для унеможливлення потрапляння на ринок контрафактної продукції та порошкових вин».

«В Україні є фантастичне вино і фантастичні винороби. Сюди варто приїжджати. Українське вино заслужить славу в Європі і світі», – наголосив Президент (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Прем’єр-міністр України В. Гройсман у вівторок провів зустріч з Надзвичайними і Повноважними Послами Туркменістану, Казахстану, Узбекистану, Таджикистану та Киргизстану. Сторони обговорили напрями поглиблення двосторонньої співпраці країн Центральної Азії та України, зокрема у торговельно-економічній сфері.

Прем’єр-міністр зауважив стратегічну важливість покращення взаємодії між державами. «Для нас стратегічний напрям – європейська інтеграція, разом з тим хочу підкреслити, що країни Центральної Азії залишаються для України дуже важливими партнерами», – підкреслив він.

Серед питань двостороннього порядку денного, що мають бути вирішені, за його словами, поліпшення взаємодії у рамках міжурядових комісій з питань торговельно-економічного співробітництва, співпраця у проектах у торговельній, економічній та інфраструктурній сферах, усунення логістичних труднощів, що штучно створені.

Окремо Прем'єр-міністр наголосив на необхідності збільшення товарообороту між країнами.

«Маємо знайти рішення, які дозволять повернути на минувші позиції наші торговельні відносини, розвинути взаємодію нашого бізнесу – ваших країн, України», – зазначив В. Гройсман.

Сторони обговорили стан співпраці у рамках міжурядових комісій з питань торговельно-економічного співробітництва, а також потенційні напрями покращення взаємодії країн (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 4.10).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів зустріч з Головою Представництва Європейського Союзу в Україні Х. Мінгареллі.

Голова українського уряду підкреслив, що двосторонні відносини між Україною та Європейським Союзом мають стратегічний характер.

Під час зустрічі В. Гройсман наголосив на необхідності виконання сторонами завдань, які стоять на порядку денному між Україною та ЄС. Зокрема, йдеться про ратифікацію Угоди про асоціацію, використання другого траншу макрофінансової допомоги у розмірі 600 млн євро, запровадження безвізового режиму для українців. «Ми очікуємо на рішення Європейського Союзу щодо запровадження безвізового режиму для українських громадян», – сказав Прем'єр-міністр, відзначивши, що Україна зі свого боку виконала всі необхідні вимоги щодо лібералізації ЄС візового режиму для громадян України.

Також В. Гройсман підкреслив, що уряд продовжує працювати над проведенням реформ. Зі свого боку Голова Представництва Європейського Союзу в Україні Х. Мінгареллі схвально оцінив зусилля уряду на шляху реформ. Він зазначив, що Україна за два останні роки дуже змінилася.

Під час зустрічі В. Гройсман також відзначив необхідність проведення ґрунтовної підготовки засідання Ради асоціації, яке має відбутися 19 грудня, задля досягнення реальних позитивних результатів. «Розраховую на те, що ваша особиста роль буде значною у досягненні успіху наших двосторонніх відносин», – зауважив Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*. – 2016. – 5.10).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів зустріч з Головою Венеціанської комісії Д. Букіккіо, під час якої сторони обговорили реформи, що здійснюються в Україні.

Глава уряду зазначив, що в Україні реалізується ряд важливих реформ, акцентувавши увагу співрозмовника на реформі децентралізації влади, судовій реформі. Так, парламентом схвалено зміни до Конституції в частині правосуддя та ряд законів для впровадження реформи судової системи.

«Це та гілка влади, яка має бути бездоганно чистою, бездоганно відкритою, зрозумілою і яка має отримати бездоганну репутацію і довіру суспільства», – наголосив В. Гройсман.

Голова уряду також підкреслив, що в Україні створені ефективні механізми боротьби з корупцією. «Сьогодні весь інструментарій – і законодавчий, і інституційний – боротьби з корупцією фактично сформований»,

– зазначив В. Гройсман. Голова уряду підкреслив, що реформа судової системи «дасть можливість замкнути схему невідворотності покарання, в тому числі і за корупційні прояви».

Під час обговорення реформи децентралізації В. Гройсман зазначив, що процес об'єднання громад набирає обертів.

«Я вважаю, що треба більше працювати з лідерами громад, допомагати їм об'єднуватися», – зазначив глава уряду.

В. Гройсман подякував Голові Венеціанської комісії за підтримку перетворень в Україні.

У свою чергу Д. Букіккіо позитивно оцінив зміни в Україні та запевнив у готовності і надалі підтримувати країну на шляху реформ.

«Ви будете просуватися далі, оскільки всі заходи, які здійснюються, відбуваються у правильному напрямку», – сказав він.

Д. Букіккіо, зокрема, висловив готовність Венеціанської комісії в експертизі реформаторських законів, щоб «це були гарні закони, які відповідають європейським стандартам». «Ми існуємо для того, щоб розповсюджувати та ділитися досвідом всієї Європи», – зазначив Голова Венеціанської комісії (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Уряду вдалося вирішити питання закупівлі і доставки ряду медикаментів для дорослих та дітей і він продовжить закупівлі у плановому режимі для того, щоб забезпеченість медикаментами сягнула 100 %. Про це Прем'єр-міністр України В. Гройсман заявив під час «Години запитань до уряду» у Верховній Раді України.

Прем'єр-міністр зауважив, що проблема закупівлі ліків і доставки була дуже серйозною.

Наразі зусиллями уряду близько 90 % ліків, які були закуплені, уже поставлені в Україну. Зокрема, тести на туберкульоз – 74 %, дитяча онкологія – близько 78 %, доросла онкологія – 90 %, тести на ВІЛ – 99 %, дитячі гепатити – 99 %, дорослі гепатити – 67 %, дитяча гемофілія – 100 %, навів дані Прем'єр-міністр, коментуючи заходи, що були здійснені урядом щодо підтримки дітей.

«Це говорить про те, що ми достатньо предметно цим питанням займаємося. Ми доведемо цю цифру до 100 % і максимально доведемо її на місця, і у плановому режимі через авторитетні міжнародні організації будемо продовжувати закупівлю. Але ми тут уже зараз наздогнали той час, який, на превеликий жаль, був втрачений», – підкреслив голова уряду.

В. Гройсман також зауважив, що урядовим законопроектом про зміни до Бюджету, що був ухвалений парламентом учора, визначено 35 млн грн на заходи з імплантаційного слухопротезування для дітей.

У Бюджеті на 2017 р. уряд заклав на ці потреби суму майже вдвічі більше – 75 млн грн.

Крім того, проектом Бюджету на 2017 р. передбачено 5,9 млрд грн на закупівлю ліків, у тому числі таких, що мають відношення до дитячих захворювань, повідомив голова уряду (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Уряд націлений відбудувати спортивну інфраструктуру у країні та передбачив на ці потреби у проекті Бюджету на 2017 р. 300 млн грн. Про це Прем'єр-міністр України В. Гройсман заявив під час «Години запитань до уряду» у Верховній Раді України.

«Ми хочемо розвивати спортивну інфраструктуру, – зазначив В. Гройсман. – Це повністю теж відповідає нашим планам і враховано у проекті Бюджету на 2017 р.».

Так, у рамках Державного фонду регіонального розвитку уряд передбачив 300 млн грн, що будуть направлені на умовах співфінансування на території на відновлення спортивної інфраструктури, повідомив Прем'єр-міністр.

«Настав час, коли ми маємо почати відновлювати спортивні стадіони, майданчики для масового спорту», – зазначив В. Гройсман (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Відкриття нових підприємств, що створюють продукцію із доданою вартістю, говорить про те, що інвестування в Україну відновлюється. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман після відкриття ТОВ «Білоцерківський завод препаративних форм».

«Завдання уряду сьогодні полягає у тому, щоби створити умови, щоби такі підприємства щотижня з'являлися в Україні. Насправді сьогодні такі підприємства з'являються в Україні. Це дуже добрий сигнал, що в Україну відновили інвестування», – заявив В. Гройсман.

Так, Прем'єр-міністр нагадав, що минулого тижня на Львівщині взяв участь у відкритті заводу японської компанії Fujikura.

Голова уряду зауважив, що новостворений ТОВ «Білоцерківський завод препаративних форм» займатиметься виробництвом засобів для захисту рослин. «Це означає, що додана вартість буде створена в Україні», зауважив він. За його словами, ринок засобів захисту рослин в Україні оцінюється у 6–7 млрд.

У цьому контексті Прем'єр-міністр наголосив, що сировинний тип економіки України має відійти в історію.

Голова уряду також подякував місцевій владі у сприянні розвитку бізнесу та залученні інвестицій.

Він побажав підприємству успіху, процвітання та «зростання разом з нашою країною».

«Ми зацікавлені всі у тому, щоби кожна гривня, яка інвестована в економіку України, була успішною», – підкреслив Прем'єр-міністр.

У рамках робочої поїздки до Київської області В. Гройсман узяв участь у церемонії відкриття ТОВ «Білоцерківський завод препаративних форм» та ознайомився з виробництвом підприємства (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

В Україні є достатні технології, знання, досвід і можливості для того, щоб виробляти конкурентний національний продукт. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман після відкриття ТОВ «Білоцерківський завод препаративних форм».

«В Україні є технології, знання і досвід, можливості для того, щоб виробляти конкурентний продукт. Для нас як для уряду сьогодні є надважливе завдання – об'єднати зусилля для того, щоби відродити стале зростання національної економіки», – заявив В. Гройсман.

Уряд планує створення ряду механізмів, що сприятимуть залученню інвестицій, повідомив Прем'єр-міністр.

Так, незабаром відбудеться запуск Офісу супроводження інвестицій, що дасть можливість великому і середньому бізнесу повністю вирішувати поточні питання, що виникають.

Офіс забезпечить систему моніторингу, щоби новостворені підприємства не мали проблем з митницею, податковою службою, поверненням ПДВ, місцевою владою та зловживаннями контролюючих органів.

«Як Прем'єр-міністр я буду боротися за кожне робоче місце і за кожну гривню, євро, долар, які будуть інвестовані в українську економіку», – підкреслив він.

Також буде створено Національний комітет відродження промисловості, через який уряд у тому числі буде координувати національне законодавство, відроджувати кооперацію української промисловості. Це дасть змогу виробляти більше якісного українського продукту, зазначив В. Гройсман.

«Дуже важливо, щоби кожен, хто вкладає кошти в національну економіку, був успішний. Нам дуже важливо, щоби ваша інвестиція повернулася сторицею, щоби ви реінвестували в розвиток власного виробництва інших підприємств – це робочі місця, це сплата в бюджет, це наша конкурентоздатність», – заявив голова уряду.

Також уряд підтримує ініціативу створення індустріальних парків в Україні та визнання міжнародного арбітражу. Прем'єр-міністр висловив сподівання, що парламент остаточно ухвалить відповідні рішення, «таким чином, щоби у кожному місті, у кожній області будуть створені спеціальні індустріальні парки, які отримують преференції від держави».

«Це дасть можливість створювати національний продукт і пришвидшено розвивати національну економіку», – зазначив він.

Прем'єр-міністр висловив переконання – «45-мільйонна країна, що має такі можливості, має бути економічно сильною та незалежною, самодостатньою, соціально справедливою».

«Маємо об'єднуватися заради того, щоби Україна розвивалася, заради того, щоби ми врешті-решт реалізували те, на що маємо повноцінне право – право на успіх», – зазначив він (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)*). – 2016. – 7.10).

МОЗ щодо побудови нової системи громадського здоров'я в Україні.

Традиційно в Україні галузь охорони здоров'я орієнтується на лікування захворювань, а не на їх попередження. Більшість ресурсів спрямовані на лікування хвороби, і лише невелика їх частина передбачає збереження здоров'я.

Одним з основних завдань цієї реформи є переорієнтація від політики лікування до політики зміцнення та збереження здоров'я і попередження захворювань.

Наша мета створити таку систему, у якій кожен керівник центрального та

місцевого органу виконавчої влади буде враховувати наслідки своїх рішень для здоров'я населення і надавати пріоритет заходам, які допоможуть людям уникнути хвороб і травм. Розбудова такої системи громадського здоров'я в Україні є однією з вимог Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Нова система громадського здоров'я будується за принципами децентралізації та субсидіарності. Координатором і технічним лідером програм та проектів у цій сфері має стати Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я. Центр матиме доступ до медичної статистичної інформації, здійснюватиме обробку баз даних, готуватиме науково обґрунтовані рішення та аналітику у сфері громадського здоров'я. Також він керуватиме обласними установами у сфері громадського здоров'я.

Реалізацію політики у сфері громадського здоров'я на регіональному рівні здійснюватимуть органи місцевого самоврядування. Вони будуть відповідальні за санітарне та епідеміологічне благополуччя населення, імплементацію Національної стратегії громадського здоров'я на місцевому рівні, а також за інформування населення.

Система громадського здоров'я розвивається у наступних стратегічних сферах.

Нормативно-правова база. В Україні відсутній закон, який регулює сферу громадського здоров'я. Зараз у Міністерстві йде підготовка відповідного законопроекту та стратегій за певними напрямками громадського здоров'я, а саме: біологічної безпеки, розвитку національної системи крові, контролю за неінфекційними хворобами, а також стримування стійкості до протимікробних засобів.

Біологічна безпека. Україна має стати країною, населення якої захищене від нових та особливо небезпечних інфекцій, та, водночас, «біологічним щитом» у глобальній циркуляції інфекційних хвороб. У планах МОЗ – створення єдиної електронної системи спостереження за захворюваннями та мережі оперативного реагування на епідемічні загрози. Спільно з міжнародними партнерами планується обладнати мобільні та стаціонарні аналітичні лабораторії з належним рівнем біобезпеки, оснастити та провести тренування бригад швидкого реагування. Також будуть обладнані інфекційні бокси-ізолятори у головних пунктах перетину кордону України (аеропорти та порти) та інфекційні відділення високого рівня захисту у центральних лікарнях госпітальних округів.

Протидія неінфекційним захворюванням. Для зменшення впливу неінфекційних захворювань на суспільство МОЗ планує застосувати комплексний підхід, який дасть можливість людям зробити вибір заходів, спрямованих на зміцнення їхнього здоров'я, і вимагати від органів місцевого самоврядування прийняття відповідних рішень. Для цього, насамперед, люди мають отримати знання, навички та правдиву інформацію, наприклад, про продукти, які вони споживають; повітря, яким дихають; водойми, на яких відпочивають, і послуги охорони здоров'я, які їм потрібні.

Національна система крові. Головним завданням МОЗ є забезпечення рівного і своєчасного доступу громадян до якісних та безпечних компонентів і препаратів крові. Його виконання вимагає затвердження Стратегії розвитку національної системи крові та розроблення Дорожньої карти її імплементації. Служба крові надаватиме послуги по заготівлі, переробці, тестуванню,

зберіганню і розподілу донорської крові та її компонентів, а також їх належному клінічному використанню. Вона складатиметься з Національного трансфузіологічного центру МОЗ, регіональних трансфузіологічних центрів, їх філіалів і лікарняних банків крові. Національний реєстр донорів, створення та оснащення міжрегіональних лабораторних центрів і центрів крові сучасним обладнанням, а також підготовка спеціалістів, стануть наступними кроками для ефективної роботи системи.

Освіта. Сталий розвиток сфери громадського здоров'я і її наступне поліпшення буде забезпечено за рахунок навчання та тренування кваліфікованих кадрів. Національні експерти будуть брати участь у розробці та впровадженні освітньої програми до- та післядипломної освіти у сфері громадського здоров'я; адвокації включення спеціальності «громадське здоров'я» у перелік галузей знань і спеціальностей; та розробці Національного плану з розвитку людських ресурсів у системі громадського здоров'я.

Комунікація. Досягнення результатів у сфері громадського здоров'я безпосередньо залежить від проінформованості та обізнаності населення. Саме тому МОЗ планує розробити програми комплексних заходів з профілактики; сформувати базу даних про стан здоров'я населення та середовища життєдіяльності людини; а також проводити інформаційно-просвітницькі кампанії з попередження захворювань та популяризації переваг здорового способу життя (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 7.10*).

Створено систему підготовки військовослужбовців і військово-медичного персоналу ЗС України відповідно до стандартів НАТО. Про це, 4 жовтня, повідомив під час брифінгу в прес-центрі Міністерства оборони України начальник Центрального військово-медичного управління, начальник медичної служби ЗС України полковник медичної служби Е. Хорошун.

«На сьогодні підготовлено за міжнародними стандартами 225 інструкторів з тактичної медицини, які мають відповідні сертифікати. Вони нині навчають особовий склад підрозділів, – зазначив начальник медичної служби ЗС України. – Створено навчальну медичну роту, розпочалася робота зі створення у Львові Центру тактичної медицини за стандартами НАТО на базі Міжнародного центру миротворчості та безпеки».

За словами полковника медичної служби Е. Хорошуна, у Центральному військово-медичному управлінні Збройних сил України триває активна робота щодо фахової підготовки спеціалістів. Зокрема, організовано підготовку інструкторів з тактичної медицини. Підготовлених інструкторів направлено в район проведення АТО для проведення занять з особовим складом і надання медичної допомоги пораненим.

«Ми вдячні за допомогу нашим іноземним партнерам, – зазначив Е. Хорошун. – За допомогою канадської сторони проведено три курси підготовки інструкторів. Також проведено навчання з підготовки до роботи медичного персоналу при масових санітарних втратах за сприяння Інституту медичних операцій Міністерства оборони США».

Він повідомив також, що з цього року в медичних вузах України формуються групи підготовки фельдшерів для ЗС України (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 5.10*).

ПОЛІТИКА

Нинішнє розведення військ – це підготовка до серйозного вирішення проблеми, яке можливе лише на вищому політичному рівні. Про це заявив представник України в тристоронній контактній групі з врегулювання ситуації на Донбасі Є. Марчук.

«Коли ми почали працювати на цих трьох ділянках, це вже три місяці, ... коли ми почали працювати з росіянами, ... виявилася цікава статистика, хоча обстріли були і по Петрівському, і по Золотому... За цей час, коли ми працюємо, жодного вбитого та жодного пораненого військового» – сказав він.

Є. Марчук також зазначив, що українська сторона пропонувала значно ширші ділянки для розведення сил у зоні АТО.

Він також зазначив: «Головна ідея – це, безумовно, напрацювання механізму для виведення військ. Це своєрідна підготовка до процедури, коли почнеться серйозне вирішення цієї проблеми, яке, звичайно, вирішується на найвищому політичному рівні».

Крім того, Є. Марчук заявив, що на ділянці Станиця Луганська може статися синхронне розведення сил, якщо будуть виконані всі умови (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2016. – 8.10).

Народний депутат М. Найєм вважає, що Україні нав'язують жорстокі умови мінських угод, які можуть привести до масових протестів і провокацій в країні.

«Україні пропонують почати виконання політичної частини мінських угод при більш ніж дивній конфігурації заходів і кроків щодо забезпечення безпеки», – написав М. Найєм на сторінці в Facebook.

Зокрема, за його словами, пропонується почати розгляд, а також прийняти закон про вибори на окупованих територіях, а також зміни до Конституції відразу після відведення військ на двокілометрову зону.

М. Найєм підкреслив, що в пропонованому варіанті немає пункту про виведення російських військової техніки та військ. При цьому сили ЗСУ пропонується «прибрати» в казарми, а техніку бойовиків помістити в склади під охороною, але не вивести.

Також в умовах немає ні слова про контроль над кордоном ні українськими військами, ні місією ОБСЄ.

«Додатковою умовою, звичайно ж, є перемир'я. Але при цьому – ніяких гарантій дотримання перемир'я, і ні слова про наслідки для агресора в разі, якщо це перемир'я буде порушено», – написав нардеп.

М. Найєм підкреслив, що «на сьогодні спроба продавити через парламент зміни до Конституції і закон про вибори на окупованих територіях без гарантій безпеки може призвести до протестів, провокацій, громадському протистоянню, які так чи інакше делегітимізують парламент України і Президента П. Порошенка» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2016. – 8.10).

Запад пытается урегулировать конфликт на Донбассе за счет интересов Украины, считает политолог, глава правления Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко.

«Запад действительно намерен осуществить прорыв на основании новой дорожной карты, которую они хотят принять на встрече на высшем уровне. Но я сомневаюсь, что им удастся совершить этот прорыв. Наши западные товарищи слишком эгоистичны в вопросе урегулирования конфликта на Донбассе. В США хотят на позитиве завершить каденцию действующего президента страны Б. Обамы. Схожая ситуация и с президентом Франции Ф. Олландом. Но есть проблема. Запад хочет осуществить прорыв на Донбассе за счет интересов Украины», – отметил В. Фесенко.

По его словам, власти Украины не пойдут на уступки, пока на Донбассе не будет обеспечена полная безопасность.

«Они хотят продемонстрировать прорыв в выполнении политической части соглашений. Вот в чем там суть. То есть после начала отвода сил и средств на трех участках на Донбассе мы должны продемонстрировать выполнение политической части минских соглашений. Речь идет о начале рассмотрения закона о проведении выборов на оккупированных территориях Донбасса. У меня есть сомнения, что это будет сделано. Украинское руководство не готово идти на уступки, пока не будут решены ключевые вопросы безопасности. Реальное прекращение огня, а не просто отвод вооружения, и передача контроля над границей представителям ОБСЕ», – подчеркнул политолог.

Он не исключает, что Запад начнет давить на Украину.

«Желание Запада добиться прогресса по Донбассу за счет интересов Украины станет непреодолимым препятствием. Нас будут припирать к стенке. Запад начнет угрожать Украине снятием санкции с России, обвиняя в невыполнении “Минска”. Но, насколько я знаю, позиция украинской стороны довольно проста и однозначна – мы не хотим рисковать и не пойдём на поводу у России», – резюмировал В. Фесенко (*Гордон (<http://gordonua.com/>)*). – 2016. – 10.10).

Минский процесс вошел в стадию реализации, однако это приведет к обострению борьбы между «партией войны» и «партией мира» в украинской политике, считает политолог, руководитель центра «Третий сектор» А. Золотарев.

«Очевидно, что минский процесс сдвинулся с мертвой точки, и план, озвученный министром иностранных дел Франции Эро во многом повторяет пункты, ранее озвученные в так называемом плане Медведчука», – отметил политолог.

По его словам, суть мирного плана, предложенного французской стороной, сводится к запрету на судебное преследование бывших боевиков, проведению выборов, а также принятию законов о децентрализации.

Это показывает, что лидеры Франции и Германии приняли и разделяют позиции «плана Медведчука», более того, они предпримут все усилия, чтобы реализовать этот план.

В то же время даже небольшие подвижки в реализации плана урегулирования конфликта на Донбассе приведут к резкой активизации «партии войны», которая будет делать все, чтобы не допустить реализации минских соглашений и, как результат, обнуления собственной политсилы.

«Сейчас открытый вопрос: насколько сильна в украинском политикуме “партия мира” и сможет ли она противопоставить что-то “партии войны”, но то, что такое противостояние обострится, – это очевидно», – уверен политолог (*ForUm (www.for-ua.com)*). – 2016. – 7.10).

Если Президент П. Порошенко и его команда согласятся на предоставление Донбассу особого статуса, то тем самым они нанесут смертельный удар любым попыткам вооруженного сепаратизма на десятки лет вперед. Такое мнение на своей странице в Facebook политолог Д. Жарких.

«Просто потому, что все региональные элиты получают месседж – с помощью политических методов бороться за свои права эффективнее, чем воевать. То есть, можно сказать, что конфигурация Медведчука – это пожертвовать жесткой командно-административной системой, чтобы сохранить страну. ...Нет ничего удивительного в том, что Эро, Штайнмайер, Байден обсуждают разные пункты из плана Медведчука. Потому, что больше никакого реалистичного плана действий нет!» – считает он.

Но в настоящее время, по словам политолога, власть цепляется за возможность наказать Донбасс, утвердив гегемонию центра.

«Но реального механизма реализации этого плана нет. Получается, что от Украины думает один Медведчук и последние события свидетельствуют: он влияет на политические решения не только в Минске, но теперь еще и на умы западных политиков (в частности, политиков стран ЕС и США)», – резюмировал эксперт. (*ForUm (www.for-ua.com)*). – 2016. – 6.10).

Выход Украины из СНГ будет подаваться Россией как попытка эскалации конфликта на Востоке и желание сорвать мирное урегулирование в рамках минского переговорного процесса, считает директор Украинского института анализа и менеджмента политики политолог Р. Бортник.

«Мы сейчас видим состязание между “Народным фронтом” и Блоком Петра Порошенко “Солидарность” за право называться самой патриотической партией, и попытку П. Климкина сгладить тот негатив, который получил Блок Петра Порошенко со стороны правых радикалов в ситуации с неприятием вопроса о введении визового режима с Российской Федерацией. Это попытка власти сгладить и сбалансировать “предательство” в визовом вопросе», – отметил эксперт.

Прощание с СНГ – По словам Р. Бортника, Украина давно уже не принимает какого-либо участия в работе СНГ. Выход из СНГ просто лишит ее возможности участвовать в форумах: получать информацию и представлять свою позицию, что она очень активно делала на последнем форуме в Казахстане.

В целом эксперт уверен, что выход Украины из СНГ – бессмысленное

действие, которое не является позитивным для политики и экономики Украины (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 10.10).

Украинские партии, декларирующие свою оппозиционность нынешней власти, будут неформально объединяться, считает политолог А. Якубин.

«Тактическое, неформальное объединение, действительно, вполне возможно, потому что те силы, которые называют себя оппозицией, потому что они по-другому не смогут действовать в той ситуации, которая есть. А реально у оппозиционных партий не так много рычагов влияния на власть», – пояснил эксперт.

По его словам, неурегулированный законом статус оппозиционных партий не позволяет им преодолеть позицию власти, действуя поодиночке.

Например, в том же вопросе тарифов или условий меморандума с МВФ, по мнению А. Якубина, политические силы, находящиеся в оппозиции к власти, смогут добиться какого-то результата только сообща.

При этом политолог подчеркнул, что заявлять об объединении оппозиции партии не будут, поскольку предложение лидера «Батьківщини» Ю. Тимошенко, Радикальной партии Олега Ляшко и «Самопомічі» осталось нереализованным (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 10.10).

Разговоры о договоренностях между «Батьківщиною» и Оппозиционным блоком абсолютно несерьезны, ведь каждая партия отстаивает в Раде свои собственные интересы, заявляет политолог, директор «Агентства моделирования ситуаций» В. Бала.

«Нет вечных друзей, есть вечные интересы, поэтому каждый использует в своих личных политических интересах как союзников, так и оппонентов. Голосование в этом случае ничего не означает. Ведь мы имеем достаточное количество случаев ситуативных коалиций между БПП и представителями Оппоблока как на местном уровне, так и в Верховной Раде, но никто не говорит о союзе этих партий. Лишь официальное заявление о создании союза между «Батьківщиною» и Оппоблоком может быть показателем их совместной работы и, каких-либо договоренностей», – отметил эксперт.

В целом В. Бала уверен, что сотрудничество Ю. Тимошенко с Оппозиционным блоком имеет ситуационный характер и работает лишь в ряде конкретных случаев, когда политические взгляды двух партий сходятся.

Напомним, в президентском лагере уже несколько месяцев говорят о вполне конкретных договоренностях «Батьківщини» и Оппозиционного блока (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 10.10).

Изменения в так называемом «законе Савченко» – отвлекающий маневр от более важных проблем в стране, считает политолог Р. Бортник.

«Изменения в “закон Савченко” – очередной пиар ход, ведь по этому закону уже выпустили, кого хотели», – сообщил Р. Бортник.

По словам политолога, пересмотр закона связан с попытками

дискредитировать Н. Савченко и «Батьківщину».

«Закон, безусловно, плохой. Ведь он повлек людские смерти. Он выпустил целый ряд преступников совершивших тяжелейшие преступления. Десятки из этих выпущенных на волю человек совершили повторные тяжелые преступления», – заявил Р. Бортник.

По словам политолога, закон уже отработал свое, и на правовую ситуацию в стране не влияет. «Закон пересмотрят, но выпущенных преступников он не вернет, потому что он не имеет обратной силы», – уточнил Р. Бортник (*ГолосUA* (<http://ru.golos.ua/>). – 2016. – 10.10).

ЕКОНОМІКА

Миссия МВФ по рассмотрению выполнения Украиной условий расширенного кредитования прибывает в Киев во второй половине текущего месяца. Об этом рассказал министр финансов А. Данилюк.

«В конце октября», – ответил министр на вопрос, на когда запланирован приезд миссии.

Международный валютный фонд признал реалистичным бюджет Украины на 2017 г.

«Мы получили первые комментарии по поводу проекта бюджета от МВФ еще две недели назад. Это в основном уточняющие вопрос по каждой сфере, потому что бюджет – это сложный документ, они хотят понимать как он формировался, насколько он выполним», – рассказал А. Данилюк.

По словам министра, от представителей МВФ были получены в основном позитивные отзывы.

«В МВФ признали наш бюджет реалистичным. Какие-то вопросы мы в настоящее время объясняем», – добавил А. Данилюк (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/10/24424088/>). – 2016. – 10.10).

Валовый внешний долг банковского сектора в первом полугодии 2016 г. сократился на 2,3 млрд долл. – до 10,5 млрд долл. Об этом говорится в «Обзоре банковского сектора» Национального банка.

Сокращение долга обусловлено погашением ранее привлеченных кредитов и конвертацией этих кредитов в капитал.

По итогам II квартала у банков 6,8 млрд долл. долгосрочных и 3,7 млрд долл. краткосрочных обязательств (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/06/24389334/>). – 2016. – 6.10).

Национальный банк сравнял требования к классовости сейфов банков и небанковских финансовых учреждений, работающих на рынке услуг по обмену валют. Об этом говорится в постановлении НБУ № 390, сообщается на сайте регулятора.

НБУ также увеличивает максимальные объемы наличности и ценностей, которые могут храниться банками и небанковскими финучреждениями в

соответствующем классе хранилищ или сейфов.

Если раньше в сейфе второго класса сопротивления можно было хранить наличные в объеме не более 1000 минимальных заработных плат, то теперь – не более 2 тыс. (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/07/24396299/>). – 2016. – 7.10).

Национальный банк создаст Центр реагирования на инциденты кибербезопасности в банковской системе и платежном пространстве Украины. Об этом сообщается на сайте регулятора.

«Раньше наши усилия были сосредоточены на отдельных операциях, таких как межбанковские расчеты или операции с платежными картами... Сейчас следует рассматривать проблему надлежащей кибербезопасности значительно шире и сконцентрироваться на обеспечении киберзащиты всего финансово-банковского сектора», – рассказал заместитель главы НБУ Я. Смолий.

НБУ обсудил обеспечение кибербезопасности с представителями банковского сообщества, представители киберполиции, Службы безопасности, Государственной службы специальной связи и защиты информации Украины.

Информационный портал Центра должен обеспечить быстрое и надежное взаимодействие между украинскими банками, правоохранительными органами и командами реагирования на компьютерные инциденты субъектов обеспечения кибербезопасности Украины.

«Через эту единую платформу будет происходить централизованное информирование всех субъектов о мошеннических инцидентах и координации действий с их противодействием», – планируют в НБУ (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/06/24389617/>). – 2016. – 6.10).

Платоспроможні банки повернули Національному банку України протягом січня – серпня 2016 р. 22 млрд грн заборгованості за стабілізаційними кредитами та рефінансування. Про це йдеться у звіті Національного банку України, оприлюдненому на офіційному сайті регулятора, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607816-banki-povernuli-nbu-22-mlrd-grn-borgu-za-kreditami>).

«Приплив коштів населення та бізнесу дав змогу платоспроможним банкам повернути Національному банку у січні – серпні 22 млрд грн заборгованості за стабілізаційними кредитами та рефінансування (за основною сумою, без урахування нарахованих відсотків)», – йдеться у повідомленні (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607816-banki-povernuli-nbu-22-mlrd-grn-borgu-za-kreditami>). – 2016. – 6.10).

Вклади населення протягом січня – серпня 2016 р. у платоспроможних банках зросли у національній валюті на 4,8 %, а в іноземній – на 1,9 %. Про це йдеться у звіті Національного банку України, оприлюдненому на офіційному сайті регулятора, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607784-vkladi-naselennya-u-grivni-v>

platospromozhnikh-bankakh-zrosli-na-4-8-nbu).

«За вісім місяців 2016 р. кошти населення у платоспроможних банках зросли на 4,8 % у національній валюті та 1,9 % в іноземній валюті», – йдеться у повідомленні регулятора.

За інформацією НБУ, ставки за вкладами у гривні протягом звітного періоду знижувалися паралельно з переглядом НБУ облікової ставки, яку знижено з 22 % на початку року до 15 % станом на 16 вересня, а ставки за валютними депозитами знизилися до історичного мінімуму.

При цьому, як йдеться у звіті, у наступних кварталах НБУ очікує на прискорення притоку гривневих вкладів до банків завдяки поступовому відновленню довіри населення та бізнесу до банківського сектору (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607784-vkladi-naseleण्या-u-grivni-v-platospromozhnikh-bankakh-zrosli-na-4-8-nbu>). – 2016. – 6.10).

«Ощадбанк» відновив видачу кредитів за програмою енергоефективності «Ощадний дім».

Про це йдеться у повідомленні банку.

«“Теплі” кредити набули популярності протягом 2014–2016 рр. Сьогодні завдяки рішенню уряду про виділення компенсацій з бюджетних коштів їх видача відновлено», – йдеться у повідомленні.

Нагадаємо, що за цією програмою банк надає кредити на здійснення енергоефективних заходів як в окремій квартирі, так і в приватному будинку, а також у багатоквартирних будинках.

У рамках програми «Ощадний дім» держава компенсує позичальникам 35 % суми кредиту (але не більше 14 тис. грн) за кредитами, залученими на придбання енергозберігаючих матеріалів і устаткування і відповідних додаткових матеріалів до них.

Програма отримує підтримку з боку міської, районних і обласних адміністрацій, які виділяють кошти з місцевих бюджетів на компенсацію відсотків або частини кредиту (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news-/386129/oshhadbank-vidnovyv-teple-kredytuvannya>). – 2016. – 7.10).

«Мотор Сич» анонсувала випуск «вертолета будущего» уже в следующем году.

Об этом сообщил глава украинского предприятия В. Богуслаев.

Речь идет о новом пассажирском вертолете весом в 4,5 т. Глава «Мотор Сич» отметил, что в настоящее время над созданием «вертолета будущего» работает триста человек.

В следующем году есть намерение сертифицировать новый МСБ-2, добавив, что все работы идут по заранее намеченному плану (*Крылья* (<http://www.wing.com.ua/content/view/16832/38/>). – 2016. – 6.10).

Україна в січні – вересні 2016 р. імпортувала 5 млн 211,457 тис. т нафтопродуктів (бензини, дизпаливо, мазут, реактивне паливо та ін.) на загальну суму 2 млрд 210,678 млн дол., у тому числі у вересні – на 308,821 млн дол. Такі дані наводить Державна фіскальна служба України, передає УНН (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607798-naybilshe-palnogo-ukrayina-importuye-z-bilorusi>).

Так, з Білорусі було імпортовано палива на 1 млрд 321,047 млн дол., з РФ – на 303,989 млн дол., з Литви – на 208,516 млн дол., з інших країн – на 377,126 млн дол.

При цьому на експорт з України за дев'ять місяців поточного року було поставлено 191,265 тис. т нафтопродуктів на загальну суму 65,289 млн дол.

Крім того, Україна в січні – вересні 2016 р. імпортувала 384,483 тис. т нафти на 122,333 млн дол., у тому числі з Казахстану – на 119,758 млн дол., з Румунії – на 2,575 млн дол. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607798-naybilshe-palnogo-ukrayina-importuye-z-bilorusi>). – 2016. – 6.10).

Во Львовской области запустили вторую очередь самой мощной в западном регионе ветроэлектростанции «Старый Самбор 1».

Общая мощность ветроэлектростанции составит 13,20 МВт, а годовое производство электроэнергии – около 36,0 млн кВт в час. Этого достаточно, чтобы обеспечить электричеством весь Старосамборский район.

Стоимость проекта – 20,5 млн евро. Проект реализуется совместно с Европейским Банком Реконструкции и Развития и фондом чистых технологий Всемирного банка (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/386285/nalvovshhine-otkryli-samuyu-moshhnyuyu-vetroelektrostantsiyu-v-zapadnom-regione>). – 2016. – 10.10).

По расчетам Украинского клуба аграрного бизнеса (УКАБ), сбережение средств за счет увеличения размера квот на беспошлинный экспорт сельскохозяйственной продукции в страны Европейского Союза может составить около 119 млн долл. Наибольшая экономия наблюдается по группе зерновых и продуктов их переработки.

Увеличение квот состоится в основном на продукцию с добавленной стоимостью. Это, в свою очередь, будет стимулировать развитие промышленности и смежных с сельским хозяйством отраслей, и способствовать дальнейшему наращиванию производства и положительно повлияет на общую динамику экспорта. Это является отличной возможностью для украинских аграрных производителей нарастить объемы поставок и закрепиться на рынке Европы, ведь часть квот закрывается ежегодно в течение нескольких месяцев, при этом объемы производства в Украине позволяют продолжать наращивать экспорт.

Как известно, Европейский Союз увеличит размеры квот для Украины на беспошлинный экспорт сельскохозяйственной продукции. Вопрос об увеличении квот поднимался еще в июне текущего года на ежегодном аграрном

диалогі Україна – ЄС в Брюсселі. А недавно Європейський комісар по вопросам торгівлі С. Мальмстрем заявила, що на визначений перелік товарів квоти такі будуть розширені (*Бізнес по-європейськи* (<http://europa-torgivlia.org.ua/news159/>). – 2016. – 6.10).

За підсумками 2016 р. лідерство в регіональній структурі українського експорту як і раніше належить азіатському ринку. На ці країни припадає 43 % всіх поставок, або 2,5 млрд дол. Більша частина української продукції сільського господарства відправляється в Китай.

Про це пише Landlord.

«Товарообіг з КНР продовжить збільшуватися», – зауважила радник міністра агрополітики з питань євроінтеграції В. Рутицька.

«Міністерство веде активну роботу по розширенню переліку продукції, яку наші аграрії зможуть постачати в цю країну. Найближчим часом ми хочемо відкрити китайський ринок для українських ягід і соняшникового шроту», – додала вона.

За її словами, другий за значущістю ринок для української агропродукції – країни Євросоюзу.

«У перспективі – збільшення товарообігу з Китаєм (м'ясо птиці, яловичина, ягоди). Тривають непрості переговори щодо зони вільної торгівлі з Туреччиною та Ізраїлем. Не припиняється робота по поглибленню співпраці з Азербайджаном, Іраком, Індонезією, Саудівською Аравією, Південно-Африканською Республікою, Японією, Коста-Рікою, Кубою. З останньої обговорюється можливість експорту кормів для тварин», – підсумувала В. Рутицька (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/minagropolitiki-rozrahovue-vidkriti-kitaj-dla-ukrainskih-agid-ta-srotu>). – 2016. – 10.10).

Представники хімічної галузі та агросектору вирішили продовжити пошук оптимального механізму ціноутворення.

Про це пише Hubs.

У Києві з ініціативи Української аграрної конфедерації (УАК) відбувся круглий стіл за участю представників хімічної галузі, аграріїв і чиновників щодо ситуації на ринку мінеральних добрив, цін на них і загрози підвищення мит на імпорт деяких азотних добрив з РФ.

За словами президента УАК Л. Козаченка, сьогодні селян схилювало питання цінової ситуації на вітчизняному ринку мінеральних добрив, водночас як на умовах ФОВ та частина азотних добрив, яка йде на експорт, коштує дешевше. Це відбувається на тлі спроб ввести нові обмеження на імпорتنі поставки карбаміду і карбамідно-аміачної суміші (КАС) з РФ.

Як варіант формули для внутрішніх цін на азотні добрива, на яку хіміки могли б піти, підписавши з українськими аграріями меморандум, озвучив директор по комплаєнс Group DF І. Гольченко.

За основу він запропонував при розрахунках виходити з витрат українських компаній хімпрому на виробництво добрив і коливань ринкової вартості газу.

«При ціні газу в 250 дол. вартість блакитного палива при виробництві

селітри становитиме 170 дол./т. Це без урахування рентабельності, електроенергії, просто газ», – уточнив він.

Тобто, за розрахунками хіміків, при вартості газу в 250–260 дол., ринкова ціна, наприклад, на селітру на внутрішньому ринку повинна становити приблизно 225–230 дол./т.

«Ми розуміємо: добрива, які виробляються в Україні, є неконкурентоспроможними з російськими по тій простій причині, що у нас різні ціни на газ», – підкреслив топ-менеджер Group DF.

Однак з таким підходом за формулою цін не погодився заступник голови Всеукраїнської аграрної ради (ВАР) М. Соколов. На його думку, в такому випадку все одно вартість і розрахунки будуть не зовсім прозорими та зрозумілими, а суму витрат виробники, наприклад, в структурі цін на свою продукцію можуть збільшувати не тільки по газу, але і, крім рентабельності, «накручувати» вартість доставки, зберігання продукції, оплату праці працівників хімпідприємств та ін.

Як альтернативу М. Соколов запропонував проаналізувати ціни на світових ринках на міндобрива, і вже потім на їхній підставі виходити на якусь формулу в меморандумі за вартістю добрив для українського ринку, яка влаштувала б усі сторони.

Так, заступник голови ВАР запропонував глибоко проаналізувати ціни на FOB Балтика, арабських країн Перської затоки, Північної Африки і країн ЄС і вийти на зрозумілу для всіх прозору формулу для українського ринку.

Також М. Соколов додав, що запропонована сьогодні редакція проекту меморандуму містить і деякі інші спірні положення. І в такій редакції ВАР його не підпише.

Крім того, за його словами, немає ніяких гарантій, що після підписання документа та узгодження формули за ринковою ціною на добрива для українських споживачів завтра влада не почне антидемпінгові розслідування проти нових імпортерів-постачальників або інших країн для захисту українських виробників і ринку.

Також заступник голови ВАР вказав на те, що за умови пошуку оптимальної ринкової формули і в разі введення нових мит на карбамід та КАС з РФ необхідно буде налагодити поставки з інших країн, а на це потрібен час. На його думку, з урахуванням переорієнтації логістики, специфіки закупівель та диверсифікації доставок українському ринку може знадобитися не один рік.

У свою чергу заступник директора департаменту, начальник відділу ринку споживчих товарів АМКУ Є. Мельниченко прояснив, що відомство не може давати загальну оцінку калькуляції ринкової або неринкової ціни, коментувати, справедлива вона чи ні тощо.

Наприкінці обговорення положень меморандуму Л. Козаченко запропонував учасникам дискусії більш детально вивчити і проаналізувати ціни на світових ринках на мінеральні добрива і наступного тижня спробувати виробити оптимальну формулу для українського ринку, яка б влаштувала всіх, щоб вийти на кінцеву редакцію документа, яку б підписали і хіміки, і аграрії (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/himiki-ta-agrarii-ne-zmogli-domovitis-pro-cini-na-dobriva>). – 2016. – 10.10).

Обсяг виробництва свинини в Україні за підсумками 2016 р. збережеться на рівні минулого року і становитиме близько 750–760 тис. т.

Про це повідомив президент асоціації свинарів України А. Лоза.

«За підсумками 2016 р. виробництво залишиться приблизно на рівні минулого року і становитиме близько 750–760 тис. т. Істотного зростання не буде. Падає виробництво в сегменті домогосподарств, а в промисловому сегменті спостерігається незначна позитивна динаміка – 0,1–0,5 %, і немає глибокого падіння», – сказав він.

А. Лоза зазначив, що на тлі значного падіння споживчого попиту на свинину (близько 20 %), високу собівартість виробництва та епідемії надзвичайно небезпечного вірусного захворювання тварин – африканської чуми свиней (АЧС), збереження рівня виробництва м'яса на рівні 2015 р. є дуже позитивною тенденцією.

При цьому в 2017 р. президент асоціації прогнозує ймовірне незначне зростання обсягів виробництва свинини (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/obsag-virobnictva-svinini-zberezetsa-na-rivni-minulogo-roku>). – 2016. – 5.10).

Експорт м'яса птиці в поточному році становитиме близько 220 тис. т, що буде своєрідним рекордом, оскільки такої кількості м'яса птиці Україна ще не експортувала.

Про це повідомив С. Карпенко, генеральний директор асоціації «Союз птахівників України».

«Спочатку експортери орієнтувалися на країни Близького Сходу, Африки та Азії. Вони значно збільшили обсяги експорту, у першу чергу, до Іраку, ОАЕ та Єгипту. Довгий час ринок Саудівської Аравії залишався закритим для українського м'яса птиці, але нещодавно вдалося зняти обмеження на поставки. Крім того, сьогодні проводиться відповідна робота щодо доступу до ринків Китаю, Гонконгу, Сінгапуру, Південної Кореї, Японії, Канади, США, Мексики, Сербії, Боснії та Герцеговини, Чорногорії», – повідомив він.

За словами С. Карпенка, наразі Україна не має права поставляти яйця до Ізраїлю. Відбувається обмін інформацією щодо контролю сальмонельозу в Україні між компетентними органами двох держав, але прогресу в цьому питанні немає. Ізраїльська сторона постійно запрошує уточнюючу інформацію, а на відповіді України лише надсилає додаткові запити (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-cogo-roku-eksportue-rekordnu-kilkist-kuratini>). – 2016. – 7.10).

Протягом січня – вересня поточного року Україна експортувала 3,3 млн т соняшникової олії на 2,55 млрд дол.

Про це повідомляє Державна фіскальна служба України.

Разом з тим імпорт становить 528 т на 618 тис. дол. Позитивне сальдо зовнішньої торгівлі олією становить 2,55 млрд дол.

Найбільшим імпортером за цей період стала Індія, яка імпортувала української олії на 768,25 млн дол. На другому місці Китай – 327,8 млн дол.,

третє зайняли Нідерланди – на 254,99 млн дол.

Разом з тим у вересні Україна експортувала олії на 207,7 млн дол.

Крім того, імпортує Україна олію в основному (82,7 %) з Росії – на 512 тис. дол. з початку року (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-eksportovala-oliu-na-25-mlrd-dolariv>). – 2016. – 7.10).

Станом на 4 жовтня 2016 р. 35 цукрових заводів України виробили 432,7 тис. т цукру.

Про це повідомляє НАЦУ «Укрцукор».

За даними асоціації, за добу прийнято 159,8 тис. т буряків, з яких вироблено 19,8 тис. т цукру.

Крім того, з початку сезону цукроваріння заводи переробили понад 3 млн т цукрових буряків і виробили 432,7 тис. т цукру (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-virobleno-4327-tis-tonn-cukru>). – 2016. – 5.10).

У 2016/2017 МР із 13 країн-імпортерів максимальні обсяги ріпаку традиційно спрямовані в Європу – 93,9 %, Бангладеш – 2,7 % та Ізраїль – 2,4 %.

Про це повідомляє «УкрАгроКонсалт».

У серпні поточного року Україна експортувала 172,8 тис. т ріпаку проти 61 тис. т у липні 2016 р. і 514,2 тис. т у серпні 2015 р.

Загалом, з початку 2016/17 сезону (липень – серпень) на зовнішні ринки поставлено 233,8 тис. т насіння, що на 370,1 тис. т або на 61,3 % менше порівняно з відповідним періодом минулого маркетингового року (603,9 тис. т).

За два місяці поточного сезону на зовнішні ринки поставлено 26,6 % експортного потенціалу ріпаку в 2016/17 МР (880 тис. т).

З огляду на стабільний попит на ріпак у країнах ЄС, який підкріплюється в поточному сезоні неврожаєм цієї олійної культури, основні товарні потоки олієнасіння в 2016/17 МР будуть спрямовані саме в цей регіон (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/evropa-importovala-94-ukrainskogo-eksportnogo-ripaku>). – 2016. – 10.10).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Временно исполняющий обязанности директора НЭК «Укрэнерго» В. Ковальчук допускает возможность ограничения подачи электроэнергии населению зимой из-за высокой стоимости угля и газа.

По его словам, в случае нехватки угля придется запускать газо-мазутные блоки на Запорожской и Трипольской ТЭС и потреблять больше природного газа для производства электроэнергии на ТЭЦ.

При этом В. Ковальчук признал, что электроэнергия, произведенная из газа, будет довольно дорого стоить. «Да, цена будет намного выше, чем

генерация на угле. Но устойчивость энергосистемы страны этого стоит, другие варианты обойдутся гораздо дороже. Или надо будет ограничивать потребителей. Ритмично, без массовых отключений, но все же», – отметил он.

Как сообщалось, в конце июля Кабмин утвердил план мероприятий по подготовке к отопительному сезону 2016–2017 гг., согласно которому до 1 ноября 2016 г. планируется накопить на складах ТЭС и ТЭЦ 2800000 т угля.

Вместе с тем запасы угля на складах ТЭС 2 октября, по данным «Укрэнерго», составляли 1,3 млн т. 4 октября в «Укрэнерго» заявили о стабильности поставок угля на украинские теплоэлектростанции, отставание от графика поставок составляет всего четыре дня (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/386259/sveta-ne-budet-v-ukrenergo-predupredili-ob-otklyuchenii-elektroenergii>). – 2016. – 10.10).

Министерство финансов подало в Высокий суд Англии доказательства в ответ на заявление об упрощенном порядке рассмотрения дела о кредите в 3 млрд долл. от РФ. Минфин указывает на предвзятость суда. Об этом говорится на сайте Минфина.

По заявлению Министерства, рассмотрение дела было нарушено, а заявление подано по указанию и «исключительно» в интересах РФ. Украина подала доказательства того, что РФ – настоящая сторона соглашения и сейчас требует погашения долга, невзирая на свои незаконные действия против Украины, которые заставили тогдашних властей заключить это соглашение. Кроме того, доказательства показывают, как РФ нанесла ущерб и продолжает его наносить Украине, экономике и народу, утверждает Минфин.

Украинские власти считают, что упрощенная процедура рассмотрения дела не даст возможности предоставить все свои доводы в полном судебном процессе. Доказательства охватывают больше количество фактических обстоятельств, включая спорные транзакции и порядок, в котором соглашения было якобы заключено. Россия тогда противоправно оказывала давление на Украину. Также есть доказательства ведущего эксперта по вопросам украинского права, касающиеся этого соглашения (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/10/10/24424891/>). – 2016. – 10.10).

За восемь месяцев 2016 г. объем полученных Нацбанком средств от реализации 158 объектов залоговой недвижимости составил 333,5 млн грн.

Об этом сообщает пресс-служба НБУ.

В свою очередь, в августе от реализации 26 объектов залоговой недвижимости Нацбанк получил 58,5 млн грн. Это почти втрое больше суммы, поступившей в Нацбанк в июле. По данным НБУ, наибольший объем средств в августе перечислено НБУ от реализации недвижимости банка «Форум».

В целом за август Нацбанк получил 123,2 млн грн от реализации ипотеки и имущественных прав по кредитам рефинансирования, предоставленным неплатежеспособным банкам.

По словам директора Департамента управления рисками НБУ И. Будника, во II полугодии процедура реализации имущества, которое находится в залоге НБУ, оживилась из-за длительной экспозиции имущества на торговых

площадках, с постепенным снижением начальной цены и с появлением большего количества предложений.

Напомним, во II квартале поступления от реализации залогового имущества составили 255,3 млн грн (*Глобальные новости (<http://www.global-news.in.ua/topics/finance/9656-Za8mesyaczewNaczbankprodalnedvizhimostina330mlngriven.html>)*. – 2016. – 7.10).

Количество структурных подразделений банков в Украине в январе – сентябре сократилось на 1,15 тыс. (на 9,7 %) по сравнению с началом года – до 10,72 тыс. Об этом сообщается на сайте НБУ.

Темпы сокращения количества отделений в III квартале замедлились до 1 % по сравнению со II кварталом – 4,5 %.

Среди крупнейших банков лидерами по сокращению своей сети с начала года стали Ощадбанк – 366 отделений (сокращение 8,8 %), ПриватБанк – 259 отделений (10 %), Укрсиббанк – 46 отделений (10,2 %).

Правэкс-Банк сократил количество своих отделений на 40 (28,7 %), банк «Пивденный» – на 25 отделений (18,1 %).

В то же время сеть Укргазбанка в январе – сентябре возросла на 49 отделений (27,3 %) (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/10/06/24387007/>)*. – 2016. – 6.10).

Цены производителей промышленной продукции в Украине в сентябре 2016 г. по сравнению с августом возросли на 2,6 %.

Как сообщается на сайте Государственной службы статистики Украины, по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года цены производителей промпродукции в сентябре возросли на 19,6 % по сравнению с декабрем 2015 г. – на 22,1 %.

В сообщении отмечается, что данные приводятся без учета оккупированного Крыма и Севастополя, а также части зоны проведения антитеррористической операции.

Как сообщалось, цены производителей промышленной продукции в Украине в августе 2016 г. по сравнению с предыдущим месяцем, июлем 2016 г., возросли на 0,2 % (*Finance.ua (<http://news.finance.ua/ru/news/-/386222/v-ukraine-rastut-tseny-proizvoditelej-promproduktsii>)*. – 2016. – 9.10).

После трех месяцев дефляции, в сентябре потребительские цены возросли.

По данным Госстата, по сравнению с августом цены возросли на 1,8 %. С начала года они увеличились на 6,4 %.

Цены на продукты питания и безалкогольные напитки возросли на 0,3 %. Алкоголь и табачные изделия подорожали на 2,1 %. Одежда и обувь возросла в цене на 10,3 %. Тарифы на электроэнергию подскочили на 27,8 %.

Цены производителей промышленной продукции в сентябре возрос на 2,6 % в сравнении с августом. С начала года они возросли на 22,1 % (*Минфин (<http://minfin.com.ua/2016/10/07/24399727/>)*. – 2016. – 7.10).

Перші жовтневі торги на молочному аукціоні GlobalDairyTrade завершилися зниженням цін. Індекс аукціону опустився на 3 %, а середня ціна продукції становить 2,9 тис. дол./т.

Про це пише BY Dairy Vlog.

На сесії продовжилося зниження пропонуванних обсягів. Вони зменшилися ще на 2 тис. т до 30–35 тис. т, пропорційно порівняно з другими вересневими торгами скоротилася й кількість законтракованої продукції до 33,9 тис. т. У серпні – вересні китайські покупці, схоже, придбали все, що їм було потрібно на найближчий час. Число учасників аукціону знизилося до 166. По мірі того, як у Новій Зеландії починають зростати надої, має сенс почекати більш дешевої сезонної продукції.

Ціни знизилися на всі види продукції, крім сухої маслянки. Вона подорожчала на 9,3 % до 2,4 тис. дол./т.

Молочні жири поки залишаються найбільш вигідними. Ціни на масло, хоча і не зросли, але знизилися всього на 0,3 % до 3,89 тис. дол./т, також зневоднений молочний жир подешевшав лише на 1 % – до 4,95 тис. дол./т.

Середня ціна масла знизилася на 0,3 % за рахунок контрактів на I квартал 2017 р. Вони подешевшали на 4–7 %. Водночас найближчі контракти з виконанням у листопаді і грудні стали ще дорожче на 5–7 %. Можна очікувати, що вартість масла до нового року збережеться в районі 4 тис. дол./т і вище. У 2017 р. поки орієнтир 3,7–3,8 тис. дол./т.

Вартість СНМ за підсумками торгів знизилась на 3,8 % до 2,7 тис. дол./т. Сухе незбиране молоко склало приблизно половину продукції, проданої на торгах. Подешевшали практично всі контракти. На 7–9 % знизилася ціна листопадового та січневого контрактів. Лютий – березень подешевшав незначно. До нового року ціна, найімовірніше, збережеться на рівні вище 2,7 тис. дол./т, після – буде триматися близько 2,6 тис. дол./т.

Середня ціна СЗМ знизилася на 3,9 % до 2,2 тис. дол./т. Подешевшали всі контракти з листопада по квітень, незважаючи на це ціни тримаються в районі 2,2 тис. дол./т протягом усього півріччя.

Вартість сиру Чеддер зменшилася за підсумками торгів на 2,3 % до 3,4 тис. дол./т, казеїну – на 3,7 % до 6,6 тис. дол./т, лактози – на 9,7 % до 744 дол./т (*Agravery (<http://agravery.com/uk/posts/show/cini-na-molokoprodukti-v-sviti-znizuutsa>). – 2016. – 5.10*).

Дефіцит вершкового масла на ринку та поживлення експорту призвели до різкого здорожчання цього продукту у роздрібному продажі. У зв'язку з цим виробники молочної продукції прогнозують збільшення попиту серед населення на більш дешеві спреди, і вже зараз нарощують обсяги його виробництва. Про це УНН повідомили у Асоціації виробників молочної продукції (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1607797-u-serpni-virobnitstvo-sprediv-zroslo-mayzhe-na-5>).

За останній тиждень вершкове масло подорожчало на 15 % – до 110–120 грн/кг.

За словами аналітика Асоціації виробників молока Я. Музиченко,

здорожчання вершкового масла спровокував його дефіцит.

«Традиційно запаси молочних продуктів тривалого зберігання переробники готують у літні місяці, коли пропозиція висока, а ціни низькі. Проте влітку 2015 р. через низькі ціни на світовому ринку та низьку купівельну спроможність на внутрішньому, молокозаводи робили мінімальні запаси. Цьогоріч ситуація дещо виправилася, але цих обсягів усе ще недостатньо для задоволення сформованого на даний момент попиту», – розповіла вона.

Серед інших причин – пошвавлення експорту з червня після коливання експортних продажів, що спостерігалися з початку року.

«Коли експортні продажі почали налагоджуватися, переробники почали підвищувати цінову планку, в тому числі, і на внутрішньому ринку. Так, на кінець вересня цього року експортні ціни на масло 82,2 % досягли рівня 2014 р. та становили 3100–3300 дол./т», – додала експерт.

В Асоціації прогнозують, що ціни на масло вершкове на внутрішньому ринку, швидше за все, більше зростати не будуть, при цьому зросте попит на спреди.

Саме тому переробники вже починають готуватися до цього та нарощувати обсяги. «У серпні виробництво цього продукту зросло майже на 5 %», – додали молочники.

Нагадаємо, 64 % вершкового масла на ринку Українті містить рослинні жири.

«Ми постійно проводимо моніторинг якості молочних продуктів, і, на жаль, статистика говорить про те, що сьогодні дуже багато фальсифікації масла і взагалі молочних продуктів.

Я не буду зупинятися на виробниках, бо ми це все озвучували на своїх прес-конференціях, але я хочу сказати, що в травні у нас було дослідження вершкового масла: 64 % зразків були із немолочними жирами», – розповіла

О. Котехова *(Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua/uk/news/1607797-u-serpni-virobnitstvo-sprediv-zroslo-mayzhe-na-5). – 2016. – 6.10).*

Цьогоріч на Херсонщині виріс рекордний врожай томатів завдяки спекотному літу. Частина врожаю так і згниє на полях, бо навіть збирати його фермерам у збиток.

Про це пише «Канал24».

Усього цього року на Херсонщині посадили понад 13 тис. т томатів.

Частину врожаю фермери вже зібрали для українських супермаркетів. Куди подіти решту – не знають. Адже через окупацію Криму та Донбасу Україна втратила частину ринку збуту, натомість європейського споживача так і не завоювала. Переорієнтуватися ж, приміром, на картоплю фермери поки не можуть, бо ринок в Україні нею перенасичений. То ж залишається або взагалі нічого не сіяти, або рахувати збитки. Чиновники стверджують, що ринками збуту допомогти не можуть, а проблему, що склалася на ринку овочів, радять аграріям вирішувати самотужки. За словами експертів, Європа теж не зацікавлена в українських помідорах. Там їх звикли закуповувати в Іспанії, Італії та Угорщині (*Agravery (http://agravery.com/uk/posts/show/rekordnij-vrozaj-pomidoriv-na-hersonsini-gnie-na-poli). – 2016. – 10.10).*

Плодоовочевий індекс за попередній тиждень (з 1 по 7 жовтня) зріс ще на 9,5 % після подорожчання на 15,3 % тижнем раніше. Таким чином, за останні чотири тижні плодоовочевий кошик українця став дорожчим на 33,1 %.

Про це пише «АПК-Інформ: овочі та фрукти».

Основною причиною зростання вартості плодоовочевого кошика продовжують залишатися тепличні овочі, подорожчання яких сприяє осіння погода, зниження пропозиції та доволі активний попит на продукцію з боку експортерів.

На попередньому тижні тепличні томати подорожчали відразу на 44,4 %, що відразу ж позначилося на рівні попиту на них – продажі цієї продукції в роздрібних мережах почали помітно знижуватися.

Продажі ґрунтових томатів, які здійснюються, переважно на ринках, також впали, причиною чого було невисока якість продукції.

Стабільними на попередньому тижні виявилися ціни борщового набору овочів і картоплі. А ось у сегменті фруктів практично всі товари показали певну та доволі істотну динаміку.

Зокрема, дуже різко зросли ціни на мандарини. Початок сезону збирання нового врожаю в північній півкулі, як правило, призводить до сплеску попиту на цю продукцію, тому ціни різко підвищуються. На ринку України мандарини за тиждень зросли в ціні відразу на 60 %.

Водночас ціни на лимони та апельсини дещо знизилися. Так само як і ціни на яблука, пропозиція яких на ринку продовжує зростати на тлі абсолютно не очевидних перспектив їхнього експорту. Відповідно, аналітики не очікують якихось позитивних цінових тенденцій по яблуках найближчим часом.

Негативна динаміка можлива в найближчі тижні і по мандаринах, пропозиція яких буде зростати. А ось ціни на апельсини, у міру початку надходження ранньої продукції нового врожаю, можуть дещо зрости (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/plodoovocevij-kosik-dorozcae-vze-misac>). – 2016. – 10.10).

Середнє значення Індексу цін на зернові ФАО у вересні становило 140,9 пунктів, що на 2,7 пункти (1,9 %) нижче серпневого показника і на 8,9 % нижче за рівень вересня 2015 р.

Про це повідомляє прес-служба ФАО.

«Вересень став третім місяцем поспіль, коли фіксується зниження цін на зернові, головним чином внаслідок наявності в світі достатньої пропозиції, особливо експортного», – йдеться в повідомленні.

За інформацією, до зниження експортних котирувань привели такі фактори, як рекордний урожай пшениці в цьому році, а також очікуване відновлення обсягів виробництва рису і перевищив середні значення врожай фуражних зернових, насамперед кукурудзи (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/zernovi-desevsaut-tretij-misac-pospil>). – 2016. – 10.10).

За вісім місяців поточного року виробництво борошна в Україні скоротилося на 6 %.

Про це повідомляє «УкрАгроКонсалт».

З січня по серпень 2016 р. було вироблено близько 1,212 млн т борошна проти 1,288 млн т за той же період минулого року.

Виробництво борошна скоротилося практично в усіх основних областях: Харківській, Дніпропетровській, Київській, Херсонській, Одеській та ін.

Разом з тим відновлюється виробництво борошна в Луганській області. За звітний період ця область збільшила виробництво борошна в 4,5 раза – до 21,3 тис. т проти 4,7 тис. т у січні – серпні 2015 р. У Донецькій області зниження обсягів виробництва триває (–17 % – до 14,3 тис. т).

Крім того, виробництво хліба та хлібобулочних виробів з початку 2016 р. скоротилося на 5,4 % – до 749,4 тис. т, а виробництво макаронних виробів – на 7,3 % – до 53,3 тис. т (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/virobnictvo-borosna-skorotilos-na-6>)). – 2016. – 10.10).

Повышение пенсионного возраста для украинцев в рамках реформы, направленной на уменьшение дефицита Пенсионного фонда, должно начинаться с так называемых «льготных» категорий.

Такое мнение во время пресс-конференции в Вашингтоне высказал директор европейского департамента МВФ П. Томсен.

«Пенсионная реформа – очень важная часть программы (расширенного кредитования МВФ) и, как вы знаете, она несколько раз откладывалась. Это действительно сложная реформа, особенно в нынешних условиях», – заметил представитель Фонда.

По его словам, этот вопрос и в дальнейшем будет обсуждаться в рамках взаимодействия МВФ и Украины.

«Я не могу вдаваться в подробности, но понятно, что повышение пенсионного возраста – очень важная часть этого процесса», – ответил П. Томсен.

Он подчеркнул в этой связи, что первыми шагами «может стать повышение возраста выхода на пенсию для нескольких категорий», которые выходят за рамки общих условий и имеют особые привилегии. «Я думаю, надо начинать с этого», – отметил П. Томсен (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua/ru/news/-/386233/v-mvf-posovetovali-komu-povysit-pensionnyj-vozrast>)). – 2016. – 9.10).